

Sparta A.B.A. Chicago oznamuje svým členům, že valná hromada oddílu se bude konat dne 7. ledna 1994 v 8 hod. večer v klubovně Sparty Chicago.

Second Class Postage Paid at Berwyn, Illinois

1891 - 1993
102
YEARS OF
PUBLISHING

DENNÍ HLASATEL

Czechoslovak Daily Herald

Founded - Založen - 1891

1891 - 1993
102
YEARS OF
PUBLISHING

USPS 002670 • VOL. CII

STŘEDA 5. LEDNA 1994 - ČÍSLO 73 - WEDNESDAY JANUARY 5, 1994

65c

■ PRAHA, Česká republika

Rita Klímová, bývalá dizidentka, která se stala otevřenou mluvčí "sametové revoluce" r. 1989 a pak vyslankyní do Spojených států, zemřela ve čtvrtek minulý týden. Bylo jí 61 let.

Úřední agentura zpráv ČTK řekla, že Klímová zemřela "po vážné nemoci", ale neudala detaily. Podrobila se terapii proti leukemii ve U.S. v r. 1990.

Paní Klímová byla dcerou dobře

známého žurnalisty a ženou Zdeňka Mlynáře, člena reformního komunistického hnutí během "Pražského jara" Alexandra Dubčeka, a později vyslovenou dizidentkou, která se odstěhovala do Rakouska.

V šedesátých letech byla Klímová profesorkou politické ekonomie na Karlově universitě v Praze, odkud byla propuštěna po Sověty vedené invasi v r. 1968, která potlačila Dubčekovy liberální reformy.

Žirinovskij mluvil s reportéry v Moskvě minulý čtvrtek po odmítnutí jeho vstupu do Bulharska a odmítnutí německého visa.

Úvaha, ne příliš vánoční či novoroční

INGVAZ

Právě jsem se vrátil, se smíšenými pocity, ze své tříměsíční cesty z Evropy. V Německu mne překvapila síla neonacistického hnutí. Většinou mladí lidé, kteří se pyšně hlásí k odkazu Hitlera! Že by se dějiny opakovaly? Tito neonacisti neskrývají nenávisť vůči cizincům pracujícím v Německu a nenávisť vůči Židům. "Cizinci nám berou práci a Židé nás vykořisťují hospodářsky," říkají. Snad většina západních Němců opovrhne východními Němci: "Jsou líní, socialisticky myslící" říkají o východních, západní Němci.

Tu starou, dobrou a klidnou Evropu mne nejvíce připomíná Švýcarsko a Rakousko. Cítil jsem se v obou zemích jako v Masarykově či Švehlově Prvé Československé republice: Solidní hospodářské soustavy, založené na poctivé práci obyvatel těchto zemí. Měl jsem nezapomenutelnou cestu z Bernu do Ženevy: Brzy po odjezdu z Bernu mračna zmizela a nádherná krajina s naprosto čistými horskými vesničkami mne obklopila. Krásné město Luasanne, obklopené vinicemi táhnoucími se dolů k jezeru a na druhé straně nádherné, zasněžené velehory dávají podnět k zamyšlení: "Kdo jiný než Bůh stvořil tuto náheru"? Do reálného, vystřízlivění Vám pomůže účet za oběd! Jen káva stojí až \$4 a to nejen ve Švýcarsku, ale i v

Pokrač. na str. 4

Mezinárodní peněžní fond a Světová banka ohrožují budoucnost Jižní Afriky

Ian Vasquez
Human Events, 25. prosince 1993

Světová banka a IMF - International Monetary Fund - vítají plánovaný přechod Jižní Afriky k vládě, složené z více ras tím, že se připravují zaplavit tuto zemi pomocí a radami. Ale jestli nová vláda v Pretorii takovou štědrost přijme, mohli by Jihoafričané shledat, že jejich možnost hospodářského vývoje je podmínována, jako to shledali občané většiny zemí pod Saharou, které po desetiletí spoléhaly na multilaterální (mnohostrannou) pomoc.

Naneštěstí jak F.W. de Klerk tak Nelson Mandela, nynější prezident a jeho pravděpodobný nástupce, mají příliš málo důvodů v schopnost svého lidu dosáhnout prosperity. Během své letní návštěvy ve Spojených státech, na př. oba vůdcové prosili o pomoc západní dárce.

V MINULOSTI PODPOROVALY PŮJČKY SOCIALISMUS A TYRANII

Zatímco De Klerk očekává, že dostane půjčku od IMF v částce \$850

Pokračování na str. 5

OBĚTI ČEHO!

EurIng. Dr. Bohumil Koblíha

Delší dobu jsem nebyl v centrálním Londýně večer. Předvánoční ruch mne tam zavedl a byl jsem překvapen. Ne bohatstvím výkladních skříní hýřících výroční výzdobou. Ne množstvím lidí spěchajících za nákupy, ale lidmi zchoulenými v příkrývkách. Bezdromovci, kterým se zde říká "dole a venku" (down and out). Mladí lidé velmi často inteligentních tváří, ale nepřítomných očí, sedí či pololeží v každém jen trochu příhodném výklenku, ve dveřích, v průjezdech, tam kam nepadá drobný vytrvalý zimní anglický déšť. Narkomani jsou zde dobrovolně na pranýři. Ti kteří je na něj dovedli, či dostrkali (pušeři) hodují v luxusních hotelích a restauracích. Poslední deriváty kokainu (crack) jsou tak silné že stačí

Pokrač. na str. 2

Agenti Fidela Castra se snaží používat kubánských občanů

Jonathan Stride
Washington Inquirer, 17. prosince 1993

Miami - Několik Kubánců-Američanů v Miami, kteří často jezdí do Havany na porady, otevřeně podporuje monopolní systém Fidela Castra. Dělají plány na to, jak změnit veřejné mínění, aby Castrův socialismus dostal pomoc.

Tisíce kubánských Američanů již pomáhá Castrovu režimu posláním amerických dolarů, potravin a léků příbuzným, ochuzeným socialistický-

Pokračování na str. 5

■ SAN CHRISTOBAL DE LAS CASAS, Mexiko

V neděli bojovali ozbrojení indiánští sedláci s policií, již druhý den povstání, v jednom z nejchudších mexických států. Indiáni drželi tři města, a byly hlášeny tucty zabitých.

Nejhorší boje byly v Ocosingo, když rebelové napadli armádní vojáky. V neděli bylo zabito z 57-30 vojáků a policistů, 24 rebelů a tři civilisté. Nejméně osm jiných bylo zabito v sobotu.

Rebelové řekli, že jsou ze Zapatistovy armády národního osvobození, dosud neznámé, pojmenované po mexickém hrdinovi Emilio Zapatistovi. Říkali, že protestují proti autoritám, zneužívajícím a týrajícím Lacansonské Indiány v té oblasti a proti nejmenované zahraniční hospodářské dominanci.

Rebelové řekli, že načasovali útoky tak, aby se shodovaly s datem, kdy vešla v platnost úmluva NAFTA. V Mexiku panovaly také nepokoje na jiných místech, a římsko-katoličtí biskupové žádali o příměří a slibili, že se bude jednat o stíznostech během 48 hodin.

President Carlos Salinas de Gortari řekl, že úmluva o volném trhu se Spojenými státy pomůže dostat Mexiko z Třetího světa, ale Indiáni v ní vidí své odsouzení k smrti.

■ Střední Amerika

Jako oblast, země Střední Ameriky nadále ukazují velkou neustálost, ačkoliv občanské války ve všech, kromě Guatemaly z větší části ztichly. Velký příliv drog a obchod s drogami souží celou oblast, zároveň s nezřízeným vlivem drogových lordů. Po ukončení bojů zaplavují oblast obrovské su-

my zahraničního kapitálu, což bylo dříve žádoucí, ale teď je to problémem. Zákaz EC (European Community), uvalený na dovoz banánů ze Střední Ameriky, způsobil velkou nezaměstnanost v krajích, kde se banány pěstují.

Vzrůstající oblastní spolupráce a integrace pokračuje po uzavření základní smlouvy o volném trhu, a pravděpodobně se rozšíří do všech středoamerických zemí, které se pak budou hledět připojit k úmluvě NAFTA. Následuje přehled vývoje v jednotlivých zemích.

Udělejte vašim doma radost v tomto roce
a předplaťte jim Hlasatel.

Pro vás je to mnohem snadnější než pro ně.

Naše zprávy jsou pořád aktuální.

Pomůžete jim a nám také.

CENY PŘES MOŘE V U.S. DOLARECH:

Denní a Nedělní	Nedělní pouze
• 3 měsíce ..... \$ 45.00	\$26.00
• 6 měsíců ..... \$ 84.00	\$45.00
• 12 měsíců \$150.00	\$78.00

Czechoslovak Daily Herald

DENNÍ HLASATEL

Established 1891

6426 W. CERMAK ROAD, BERWYN, IL. 60402
TEL.: (708) 749-1891 and 749-1898 — FAX: (708) 749-1935

Second class postage paid at Berwyn, Illinois
Published Wednesdays and Sundays, except holidays

SUBSCRIPTION PRICES (CENY PŘEDPLATNÉHO):

UNITED STATES		CANADA (in US Dollars)	
Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)	Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)
3 months \$25.00	\$15.00	3 months \$30.00	\$18.00
6 months \$42.00	\$28.00	6 months \$55.00	\$33.00
12 months \$80.00	\$50.00	12 months \$99.00	\$60.00

Denní a Nedělní Hlasatel je otevřenou tribunou pro všechny čtenáře, bez rozdílu politické či spolkové příslušnosti a náboženského vyznání. Upozorňujeme, že redakce se nemusí vždycky s uveřejněnými články ztotožňovat. Redakce si vyhrazuje právo zkracovat zasláné články. Zasláné rukopisy se nevracejí. Za změnu adresy účtujeme \$3.00.

OVERSEAS

in US Dollars

3 months \$ 45.00	\$26.00
6 months \$ 84.00	\$45.00
12 months \$150.00	\$78.00

Členové Zapatista National Liberation Army patrolovali v sobotu ulice v San Christobal po dobytí města a několika jiných měst v mexickém státě Chiapas. Odešli ze San Christobalu v neděli ráno.

■ Panama

Volby jsou plánovány na 8. května. Strana presidenta Guillermo a jeho společníka Molireny ve vládní koalici jsou, jak se zdá, neschopny znovu vyhrát, aniž by se snažily přitáhnout nové spojence a mít společného kandidáta. Jestli

prohrají, Revoluční demokratická strana generála Manuela Antonia Noriegy a generála Omara Torriose uchvátí presidentství. Její kandidát není ještě jistý, ale vítězství Revoluční demokratické strany by nepřispělo k ustálení v zemi.

OBĚTI ČEHO...

jedno použití a ze slibného mladého člověka zůstává jeho oběť, a posléze troska.

Strnulé zimní zírání mne provází ze spacích pytlů i ve vchodu do podzemky. Usazen pohodlně na sedadle postmoderního vagonu Severní linky otevírám noviny, které jsem nestačil na cestě dolů do města přečíst. The Times z 15. prosince 1993. Na stránce 5 mne upoutává divoký barevný obrázek reklamy na počítačové hry a pod ním název "Počítačové násilí vyrábí oběti ve skutečném životě". Korespondent Jeremy Laurence se zabývá zprávami z výzkumu o důsledcích násilných video filmů a počítačových her pro děti. Vysoké procento ze zkoumaného vzorku "diváků" jeví neklamně známky propadlosti a jedno z pěti dětí se projevuje násilnický. Vyšetřování a zkoumání touží po "šimrání" obrazovkou a jeví známky neklidu nedostanou-li svoji denní porci koukání. Psychologové z Plymouthské university a z Britské psychologické společnosti zjistili, že věk "adiktů" se stále snižuje, nosí nože, a někdy dokonce i pistole a neprůstředelné vesty! Exotické zbraně z "obrněného umění" typu ninja jsou ve zvláštní zvrhlé oblibě. Výzkumníci viní za tento stav vývoje rozbití rodiny a nelásku rodičů k dětem. Nejnověji přistupuje počítačová pornografie a často ta nejzvrhlejší. Ve školách mají děti svoje tajné půjčovny a často si ji promítají na školních počítačích.

Přesto že zlo se dá doslova hmatat, samo není souzeno. Nechce se vidět že na počátku utrpení, které se na lidstvo řítí je zřivá touha po mamonu. Nevidí se že jsou to požitky, kterým jsou denními útoky proti církvi zbavování autority vedení k dobrému, propadáme. Protestantské, anglikánské kostely jsou prázdné, někde prodány k světským účelům, někde se opuštěny rozpadají.

Postmoderní církev se úzkostlivě vyhýbá slovu "Dábel". Užívá se místo toho "Zlo". Ale zlo to už je přece produkt (!), ne příčina. Kdo nám to našeptává jako lidstvu i každému z nás ješitnosti a lidské domýšlivosti že můžeme všechno? Je to nějaké nehmatatelné, bezbřehé a těžko postizitelné "Zlo"? Mluvíte-li před postmoderním duchovním o "Dáblu", potutelně se usmívá. A přece kdo začal a jak vznikla vzpoura proti vůli Boží. Je ten příběh o ztraceném ráji vymyšlená pohádka? Protest proti Božím příkázáním a proti Jeho církvi v nás nevzniká samovolně.

Jako inženýr musím mít vždy přesně determinované pojmy a úkoly. Tím, že jsme škrtili Boha, anděly a bytost dábla, jsme se dostali do močálu neurčitosti. Do d'ábelského močálu neurčitosti! Vyslovíme-li ale s určitostí a nebojácně slovo Dábel, víme pojmově a naprosto definovaně, na čem jsme. Naopak když to neuděláme, udržujeme se uměle v šilené situaci, jako kdybychom se pod mikroskopem vyhnují obrazu buněk a studovali jen prostor mezi nimi. Jak máme vidět ty zhooubné? Jak pak máme léčit nemoc?

Nevrátíme-li se zpět k počátkům našeho poznání, není naděje na vybědnutí. Ten "Dábel/Had" z ráje nás má v hrsti!

Dne 16. 4. 1994 se bude konat IV. sjezd bývalých mladistvých politických vězňů, kteří si odpykávali trest ve věznicích a ústavech v celé ČSSR v letech 1948-1960.

Sjezd bude v Pardubicích v sále restaurace Polabí, v Pardubicích -Polabinách od 9,00 do 17,00 hodin. Žádáme přihlášené účastníky, aby zaujali svá místa do 9,00 hodin. Doprava z nádraží ČD a ČAD je trolejbusem číslo 4 směr Polabiny, taktéž i do hotelu Syntezia. Občerstvení je zajištěno restaurací Polabí, již od 8,00 do 17,00 hodin.

Srdečně zveme i příslušníky Vašich rodin, t.j. manžele, manželky, děti, vdovy i případné pozůstalé.

Zároveň Vás všechny prosíme o přivezení relikvií z této těžké doby, jako fotografie z ústavů, novin "Začínáme žít" a podobně.

Také je možné přivést hudební nástroje, abychom si mohli zavzpomínat a zazpívat. Předpokládáme, že si sebou přivezete hodně dobré nálady.

Prosím o zaslání předběžných přihlášek s počtem osob, které se zúčastní. Je potřebné, aby bylo co nejvíce účastníků, vzhledem k ceně za pronájem sálu. Účast oznamte korespondenčním lístkem na moji adresu níže uvedenou.

Ubytování si musí zajistit každý účastník sám předem týden dopředu na adresu níže uvedenou.

Hotel Syntezia, Pardubice-Polabiny, telefon: 040-46777.

Přihlášky na sjezd je nutno zaslat do 15. 3. 1994 nejpozději. Na pozdější přihlášky nemůže být brán zřetel.

Doufáme, že se zúčastníte v hojném počtu, hlavně sestry a bratři ze Slovenska a ze zahraničí.

Moje adresa pro zaslání přihlášek: Jaroslav Mašek, Plzeňská 725, 353 01 Mariánské Lázně, Česká republika

■ Nikaragua

Vypadá to tak, že presidentka Violeta Chamoro odrazila nátlak, který ji měl donutit k vyhlášení všeobecných voleb v roce 1994, a tak dokončí svůj termín, který vyprší v dubnu 1996. Ale vyjednávání s Lidovou armádou sandinistů, určenou k donucení k rezignaci dřívějšího diktátora Daniela Ortegy a armádního velitele k rezignaci z posice velitele všech vojenských sil uvízla na mrtvém bodu přes jakýsi americký nátlak. Sandinistická a vládnoucí frakce jsou rozštěpeny na četné malé skupiny, a asi v takovém stavu zůstanou několik let. Nikaragua je také oblastně rozdělena na území, kde se válčilo (na většinou demokratickém východě), a území, kterého se válka nedotkla (západ, většinou sandinisté), jakož i sever (nevyvíjí se) a jih (začíná vidět zahraniční investice). Na severu je ještě nějakých 1,500 bývalých "bojovníků za svobodu", stále ještě vyzbrojených, protože Mrs. Chamoro neopatřila slíbenou pomoc v záměru za odzbrojení a útoky vojska, které se bojí obnovení bojů, asi bezdůvodně. Tisíce zbraní je ještě skryto, a dostávají se do rukou polovojenských skupin a obchodníků s drogami, kteří zakládají obrovské plantáže marijuany a kokainu.

*

V Číně je jedním z předních důvodů k nepokojům inflace. Příjmy v městech za hospodářského reformního programu předčily příjmy na venkově. Městské příjmy byly v r. 1992 \$405 na osobu ve srovnání s příjmy mimo město - na farmách. Možné řešení, aby se 800 milionů sedláků udrželo v ruce strany, by bylo chránit zemědělství před silami trhu. Čína má 22% obyvatel světa, ale pouze 7% orné půdy. Nemůže si dovolit zmenšit tuto produktivní rozlohu, ale nemůže farmářům platit tolik, aby se půda udržela ve farmaření. (Intel. Digest)

Rusko oznámilo, že bude hledět znovu se stát hlavním dodavatelem zbraní do zemí Středního Východu. Rádce presidenta Jelcina ve věcech obrany, Michail Malei řekl bejrutskému deníku As-Safiru v prosinci: "V r. 1994 začneme normální činnost a doufám, že získáme své dřívější postavení na trhu se zbraněmi a dosáhneme i zlepšení... Jsme schopni vyvážit ročně nové zbraně v hodnotě \$10 až \$12 bilionů, ačkoliv náš export v r. 1992 klesl na \$3.5 bilionu." Zdůraznil, že zbraně nebudou ze zastaralých přebytků, nýbrž to budou dělové náboje nové vysoké techniky, rakety a optické vybavení, které Rusko již začalo vystavovat na zbrojních trzích.

*

Mnozí pozorovatelé mysleli, že Maastrichtská úmluva představuje nejvyšší úroveň evropského společenství, a že byly učiněny ústupky. Ale evropský parlament tajně pracuje na přípravě nové konstituce, která efektivně zruší svrchovanost jednotlivých členů. Jejím stanoveným cílem je zrušit mezivládní úmluvy, které jsou teď základem EC, protože zavazují suverenní vlády, ne jednotlivce. Údajně volá po ukončení "fikce trvalé, neporušené suverenity členských států..." Místo aby podléhala schválení všemi státy nová ústava vejde v platnost, budou-li pro ni volit čtyři pětiny (4/5) obyvatel Evropy, a národy, jejichž obyvatelé nejsou pro ratifikaci, budou moci buď vystoupit z Evropské obce, nebo budou nuceny novou ústavu přijmout.

*

Indie najímala nukleární ponorku od Ruska. Nájemní smlouva vypršela, a Čakra se vrátila domů. Avšak indická College of Naval Warfare teď naléhá na vládu, aby si opatřila své vlastní ponorky s nukleárním pohonem. (Intell. Digest)

VÝZVA

Vyzývám tímto bývalé chovance, kteří byli zavřeni z politických důvodů od roku 1949-1960 v Ústavu pro mladistvé v Zámrsku u Vysokého Mýta. Někteří žijí pravděpodobně v zahraničí a též v ČSFR.

Uvádím tímto adresy kde bydleli do roku 1960:

- Burda Ladislav, Argentinská 5, Praha 7
- Bláha, ul. 5. května 944, Jáchymov
- Černý Radko, Lubiňská osada 21, Ostrava
- Chaloupka Jaroslav, Mánesova 15, Cheb
- Dvorský Eduard, Rodinná 34, Ostrava Zábřeh
- Dubský Miroslav, Jubilejní osada 11, Ostrava Hrabůvka
- Kopřiva Miroslav, Masarykova 665, Choceň
- Kolouch Jiří, Hroznavá 20, České Budějovice
- Matějka Miroslav, Morašice, u Litomyšle 2
- Matějčka Boris, Vyšehradská 69, Praha — Podolí
- Mikeš Miroslav, Rožnov 8 u Českých Budějovic
- Pačes Miroslav, Mrzky 66 pošta Český Brod
- Pech Jan, Mašibna 345, Litomyšl
- Peterka Jaroslav, Tmen 81, Děčín 3
- Prosser František, Sušice 83/1
- Ščemňuk Štěpán, Sobovská 22, Praha 9
- Švec František, Litvínovice 20 u Českých Budějovic
- Tesař Jaroslav, Mlékojedy 70, pošta Neratovice u Prahy
- Vaněk Jiří, U mlýnů 11 u Hodonína
- Vyskočil Vladimír, Lhotky 35 u Tachova
- Otta a Rudolf Hermannovi, Žižkova 14, Brno
- Kunhl Vojtěch, Americká 8, Praha 2
- Sýkora Jan, Poličná 266 u Val. Meziříčí
- Vejmelka Karel, Plavecká 4, Praha 2
- Vinický Karel, Tasovice u Znojma
- Lipowský Josef, Koňská u Třince okres Frýdek Místek
- Schwan Helmuth, Bergstrasse 73, Heidelberg, SRN

Žádám všechny, kteří někoho z výše uvedených znají o sdělení nových adres.

Adresy potřebuji pro svolání 4. sjezdu na den 16. dubna 1994.

Prosím o zasilání adres na organizátora 1., 2. a 3. sjezdu: Jaroslav Mašek, Plzeňská 725/14a, 35301 Mariánské Lázně, Česká republika.

Smrtní oznámení

Všem přátelům a známým v zármutku oznamujeme, že na Stvořitelovo zavolání po delší nemoci odešel z našeho rodinného středu můj drahý manžel, starostlivý otec, tchán dědeček a bratr, pan

RUDOLF SOLFRONK

z Berwynu
bývalý farmář z Michiganu

Narodil se 20. března 1910 v Měcholupech u Nepomuka. Po komunistickém únorovém puči v roce 1948 opustil Československo. Žil s rodinou v bavorském uprchlickém táboře Murnau a v roce 1951 jsme přistáli v New Yorku u břehu svobodné Ameriky.

Zemřel po delší nemoci ve spánku v pondělí 3. ledna 1994 ráno v Alden Manor Nursing Home v Ciceru.

Rozloučíme se s ním ve středu 5. ledna v 7 hodin večer v pohřebním ústavu H. Marik & Sons, 6507 W. Cermak Rd. v Berwynu a ve čtvrtek 6. ledna 1994 jej po mši sv. v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru, 2414 S. 61st. Ave. v 9:30 hod. dopoledne doprovodíme na hřbitov Královny nebes v Hillside.

Děkujeme všem, kteří se na něho s námi vzpomenují v upřímné modlitbě.

BARBORA SOLFRONKOVÁ, manželka
RUDOLF SOLFRONK, ml. syn
VÁCLAV SOLFRONK s manželkou MARÍ a vnukem MARKEM
JARMILA MAŠÁTOVÁ, sestra
a ostatní příbuzní v Čechách

Úvaha, ne příliš ...

okolních zemích.

Tudíž ceny v Č.R. či na Slovensku, i když se značně zvýšily od mé loňské návštěvy, jsou stále pro západního cestovatele přijatelné. Praha je stále bezesporu jedním z vedoucích kulturních měst světa, ale v Národním divadle, Státním (bývalé Německé) či ve Stavovském, slyšíte téměř jen němčinu či angličtinu. "Domorodci" si prostě nemohou dovolit platit až 500 Kč za lístek. Vyjímkou byl Večer slovenské opery v Národním. Všude hlaholila čeština či slovenština. Pan prezident přišel do Národního, lístky byly za polovic, lidé se bavili (jako ve starém nerovném Římě), uvítal s velkým potleskem nejen presidenta, ale zejména pak vynikající výkony příslušníků Bratislavské opery.

Pan prezident byl v presidentské loži sám, v polotmě a téměř stále si podpíral hlavu levou či pravou rukou... Říká soused: "Pan prezident má velké starosti", na to druhý: "Ho..., je ožralý".

Většinu svého času v ČR jsem strávil na Moravě, kde jsem byl jako poradce u velké strojírně. Jsem na listině poradců Citizens Democracy Corps, Inc z Washingtonu, D.C. Citizens Democracy Corps., (CDC) byla založena prezidentem Bushem a působí nyní v mnoha zemích. Je to nevydělečná organizace, stejně jako několik podobných organizací s účelem upevňování demokracii ve světě. CDC platí cestu poradce, poradce dává bezplatně svůj čas a zámožná továrna a p. zaopatří zdarma byt pro poradce a případně jeho ženu. Vše doporučuji CDC každému z Vás, kdo může nabídnout své zkušenosti staré vlasti.

Generální ředitel továrny, ostatní ředitelé a vůbec všichni zaměstnanci této vedoucí strojírně mne přijali s moravskou srdečností a pohostinstvím. Předával jsem jim moje 40-leté zkušenosti v mezinárodním technickém obchodě, tak jako táta předává zkušenosti synům. Velmi si cením jejich dáreků k mému svátku i na rozloučenou a doufám, že americká továrna začne brzy vyrábět v této strojírně, která již nebude nucena propouštět další zaměstnance.

Nejhorším zážitkem mé cesty byla oslava 28. října na Václavském náměstí v Praze, pořádaná Sládkovou Republikánskou stranou. Organizovaná skupina loupežnických vyhlázejících "skin heads" a jiných vagabundů soustavně rušila řeč Dr. Sládka voláním "At' žije Havel", "At' žije Klaus", ale i voláním "Sieg Heil". Házeli vajíčka po Sládkovi a často se trefili do sochy svatého Václava. Viděl jsem několik lidí se slzami v očích a stovky Sládkovců těžko se ovládajících, aby nenapadli "skin heads", jejichž většinu prý tvoří synáčekové bývalých "papalášů", a prý jsou placeni za každou výtržnost mezi 2000 až 10,000 Kč. Bylo to sychravé, studené odpoledne a Dr. Sládek (jen v saku) mluvil hodiny k Republikánům, kteří ho odměňovali častým potleskem, převyšující skandování "skin heads". Dr. Sládek věří své pravdě a jistě má mnoho pravdy, ale myslím, že napadati všechny protivníky veřejně, není dobrou taktikou. Velký politik Prvé republiky, ministerský předseda Švehla, trpělivě vyjednával i s komunisty, v zájmu blaha ČSR a národa!

Kuponová privatizace. Od dob počátku jsem se domníval, že kuponová privatizace je loterie. Moje domněnka mne částečně byla vyvrácena několika přáteli. Viktor Kožený, asi 29letý, prý nedostudovaný Američan, zbohatnul v Praze a okolí na "výkupu" kuponových knížek a založil pro tento účel Harwardské fondy a kanceláře po celé bývalé ČSFR. Kuponové knížky v první privatizaci si mohl zakoupit každý občan v hodnotě 1000 Kč (Druhá privatizace též umožňuje nákup knížky za 1000 Kč).

Viktor použil "geniální" marketing plán: "Dej mi svou knížku k diskpozici Harward fondu a já Ti za rok dám 10,000 Kč a když nemáš 1000 Kč na kupony, já Ti půjčím i těch 1000 Kč". Aby dodal svým kancelářím důvěryhodnosti, vyzdobil je i americkými vlajkami (což mu později americké úřady zakázaly), ale Harward fond se stal zázračným děckem kuponové privatizace a dnes je kopírovaný asi 300 fondy, některé s ručením "omezeným" a některé dokonce i "kuponová" vláda zakázala. Zatím kdokoliv prodal svou knížku Harwardským fondům skutečně dostal 10 000 Kč za 1000 Kč! Některé fondy vyplatily daleko více snad až 100,000 za 1000. Proč zatím nikdo neprodělal těch 1000 Kč původní investice? Protože malé procento majitelů knížek nabízí knížku k prodeji. Téměř každý věří, že později dostane za knížku více.

Normální Američan nerozumí kuponové privatizaci. Americký "banker" kroutí hlavou v nedůvěře. Ovšem Amerika nikdy nepřecházela ze socialistického hospodářství k tak zvanému tržnímu hospodářství. Řady odborníků přirovnávají dnešní ekonomii ČR k ekonomii "Divokého Západu". Obchodní (a jiné) zákony jsou v plenkách a dají se měnit a vykládati podle schopnosti právníka. I když zákon znáte, to neznamená, že znáte věřejší či zítřejší změny! Proto raději pracujte s právníkem.

Česká republika je "rájem" pro mezinárodní spekulanty, podvodníky a mafii. Nevím do jaké míry toto platí o Slovensku, ale hospodářská situace je tam horší. Slovenská koruna je již jen 0.80 Kč. Mezinárodní podvodníci a spol. učí své české přátele vše co je špatné,

nemorální a zkažené na Západě. Když toto "učení" spojíme s "učením" za komunismu a nacismu (kdo nekrade okrádá svou rodinu, atd.) vidíme že jsme daleko od morálních zásad První republiky či zásad všeobecně nutných k spokojenému a účelnému životu kdekoliv na této zeměkouli.

Česká republika žije na dluh, jako USA a řada jiných zemí. Dluh ČR je však mnohem tíživější, protože zatím vidíme málo nových protihodnot. Český ministerský předseda si "občas" zajede do Washingtonu pro novou půjčku a zatím ji vždy dostal, vždyť jsme přece vzorový stát pro celý bývalý Sovětský svaz a satelity. Vzor se přece nemůže nechat padnout! Koho by pak učil pan předseda vlády, jeho jedině vhodnou a neomylnou ekonomickou teorií? Půjčky ve Washingtonu zahájila soudružka Rita Klímová s požehnáním Jiřího Dienstbiera, zahraničního ministra (a jeho příbuzenstva) nemalou částku \$450,000,000. Dodnes nevíme na co se tyto obrovské peníze utratili. Rita mlčí, Jiří mlčí a vicepresident World Bank, který půjčku podepsal mlčí...

Vláda a poslanci v ČR si zvedli platy asi o 30% a berou 5x tolik co průměrný občan. Inu opičí se po USA vedení. Hladovost vládnoucích je neutěšitelná... Vládnoucí byrokracie si vymýšlí nové zákony a nesmysly, jako v USA. Tisíce zbytečných úřadů se živí všelijak. Kolky třeba na každou "hovadinu". Nic nového: chytřejší se stále snaží oblbovat méně nadaného a ovšem k svému prospěchu.

Slyšel jsem v "Česku" radu otce synovi: "Když budeš u pravice a praskne to, levice Tě pověsí, když budeš u levice a praskne to, pravice Ti odpustí". A přece spousty lidí se nebojí mluvit otevřeně a kritizují špatnosti. To je začátek obrody. Krásné i když většinou ještě neopravené kostely, chrámy se začínají plnit lidmi a mnoho mladých se zapojuje. Aleluja! Jako vláda nespíchá s navrácením majetku exilu, též odstrkuje církve od majetků ukradených komunisty. Sokol má potíže s návraty sokoloven, atd. Též, kéž by ušlechtilé idee Tyrše a Fugnera, udržované Sokoly v zahraničí, alespoň částečně byli naplněny během Sletu v Praze v roce 1994.

Tož vzpomínám Vás na milé Moravě, v rodných Čechách a v krásných slovenských Tatrách. Budme si trochu více přáteli a zapomeňme co nás rozdvouje. Vše nejlepší k Vánocům i do Nového Roku!! BŮH S VÁMI!!!

12/12/93

CZECHOSLOVAKIA ELIGIBLE FOR NEW "GREEN CARD" LOTTERY

Czechoslovakians are eligible to win a "Green Card" from the 55,000 that will be awarded in a new U.S. immigration lottery. Winners and their spouses and unmarried children under 21 will receive a Permanent Residential Visas, also called "Green Cards", which allow you to live and work permanently in the U.S.

You can participate in the lottery if you were born in Czechoslovakia or are married to or, in some cases, a child of a person born in Czechoslovakia. You must have a high school diploma (or equivalent) or two years work experience in certain jobs.

You are eligible to participate wherever you are living — even if you are in the U.S. illegally. You may enter if you have other petitions pending, such as a relative petition or an employer's petition. You do not need American relatives and you do not have to show that you have a particular amount of money or speak English.

To participate in this lottery, you must complete certain required papers called "Registrations" and file them with the U.S. State Department. The State Department will then select the winners by chance.

Entries that do not meet specific format specifications will be rejected. Also, there will be a one-month registration period, as yet unannounced, in late 1993 or early 1994 and applications not received in time will be disqualified.

The Immigration Act of 1990 created these so-called visa lotteries as a means to make Green Card available to people adversely affected by the Immigration and Nationality Act of 1965. Natives of countries from which immigration has been lower than 50,000 during the last five years are eligible to participate.

The lottery makes no visas eligible to natives of so-called high admission countries. The act does not specify which countries fall into that category, but natives from Dominican Republic, Jamaica, Canada, Vietnam, India, Great Britain, Taiwan, Korean, Mexico, El Salvador, China and the Philippines probably will not be allowed to participate.

Natives of a single country can win no more than 7% of the available Green Cards.

By Mark A. Ivener
Immigration Lawyer

(Mr. Ivener is a Los Angeles lawyer who focuses his practice solely on immigration matters. He can be reached at (310) 477-3000.)

miliónů, předpokládá se, že Světová banka je připravena půjčit Jižní Africe \$5 bilionů v rozpětí pěti let. Peněz by bylo použito k zmírnění nesnází s vyrovnáním účtů a na projekty systému služebních zařízení, stavbu bytových jednotek a na celou řadu jiných schémat vývoje.

Ty cíle znějí dobře, ale vypadají nápadně podobné tomu, čeho se multilaterální instituce snažily dosáhnout v jiných částech Afriky během více než třiceti let. Jen v roce 1990 obdržela tato oblast \$16 bilionů od západních vlád, včetně \$6.5 bilionu od různých pomocných.

Smutné je to, že výsledky takových darů byly méně než povzbuzující. Během let osmdesátých zakusila podsaharská Afrika dramatický pokles příjmů per capita (na hlavu), produkce potravin na osobu a zahraničních investic. Jeden indikátor, který ukázal zvýšení, byl těžký zahraniční dluh; vzrostl do roku 1992 na \$183 biliony.

Mnohostranná pomoc subvencovala již rozrostlé byrokracie kontinentu, podpořila socialistickou hospodářskou politiku a různá brutální diktátorství. Tedy Světová banka stála za nucenými programy přestěhování tanzanského Julise Nyerera, financovala marxistický režim Mengistu Haile Mariama v Etiopii (Habeši), financovala autoritativní stát Mobutu Sese Seko v Zairu a podporovala druh plánování "vývoje", který byl předně zodpovědný za mnoho mizerie Afričanů.

Dokonce zpráva Světové banky z r. 1990 musela přiznat, že pouze méně než jedna třetina jejich projektů v Africe byla udržitelná. Mezinárodní půjčková zastupitelství ovšem teď tvrdí, že jsou znovuzrozenými zastánci demokracie a volného trhu. Ale po letech podpory statických programů, je možno očekávat, že IMF a Světová banka bude efektivně fedrovat reformy v Africe, založené na volném trhu?

Pravděpodobně ne. Země jako Čile, Jižní Korea a Mexiko, které zahájily tržní reformy, učinily tak z nutnosti, ne proto, že jim za to platily půjčkové byrokracie.

Do té míry, do jaké vlády rozvojových zemí spoléhají na cizí pomoc, mají tendenci odkládat, ne podněcovat politické reformy volného trhu.

Ačkoliv se předpokládá, že IMF půjčuje pod podmínkou, že země je odevzdána liberalizaci svého hospodářství, je jasné, že tyto podmínky jsou velmi laxně prosazovány. Proto politikové v Třetím světě mohou používat úvěru IMF k odkladu zavedení změn, které jsou často politicky nesnadné. Výsledkem je závislost na půjčkách po celém světě.

V Africe samé je osm zemí závislých na půjčkách již přes 20 let. 24 jiných afrických zemí dostává financování od IMF nejméně 10 let. Z těch zemí, které dostaly úvěr IMF mezi lety 1949 a 1989, 18 použilo fondů IMF každý rok po povolení prvních půjček.

ZÁPISY IMF UKAZUJÍ OBĚTI ZLOZVYKU

Zdá se, že model zlozvyku netrápí byrokraty v Mezinárodním peněžním fondu. Naopak, považují to za míru úspěchu. V r. 1989 ředitel Michel Camdessus se chlubil, že jeho organizace dosáhla rekordního počtu (32) ujednání s africkými zeměmi. "Myslíte, že tento počet by byl tak vysoký, kdyby tyto země nepoznaly, že naše nabídka je opravdu slibná?" byla jeho otázka.

Jihoafričané nepotřebují "naletět" na takové řeči. Nová vláda v této zemi může udělat patřičné prostředí pro všechny Jihoafričany, aby mohli tvořit bohatství, aniž by záviseli na světové bance nebo IMF. Je jasné, že je nutno mnoho udělat. Ale přechod od jedné vlády k druhé bude jen nápomocný k dalšímu zpolitizování již příliš regulovaného hospodářství Afriky.

Rasové a kmenové shodě nebude poslouženo vybavením vládních byrokratů mocí přidělovat nebo odepírat nebo vývojové projekty. Dále, žádná, jakkoli velká finanční pomoc, neprospěje Jižní Africe, nebudou-li stanoveny základní podmínky vývoje.

Ty podmínky — zákonité normy, respekt pro právo na soukromý majetek, volné trhy a přístup k hospodářství pro všechny — povedou k tvoření takového bohatství, a hospodářského vzrůstu, jaký je možno udržet, a jakého se Světové bance a IMF nepodařilo dosáhnout jinde.

Jihoafričané, jako všichni Afričané, nejsou bezmocná stvoření, závislá na západní štědrosti, aby mohli dělat pokroky; jsou to schopné lidské bytosti. Je čas, aby se s nimi jako takovými začlo jednat.

mi experimenty "posledního komunisty".

Kubánská hospodářská krize se prohlubuje strachem, hladem a utiskováním tak silným, že vůdce katolické církve na Kubě se odváží rozrušit autority žádáním o více lásky a méně nenávisť, omezování a sabotáže.

Některé pozorovatele zde očekávají, že se blíží čas, snad do roka, kdy se svět doví, zda hladové a neozbrojené obyvatelstvo se může s úspěchem vzbouřit proti dobře vyzbrojenému tyranovi.

Jiní pozorovatelé očekávají, že bratři Castro (Fidel a Raul) budou následovat vedení bratří Ortegu (Daniela a Humberta v Nikaragui a uzavřou loutkové společenství, které jim ponechá moc nad ozbrojenými silami.

V každém případě činnost Castrových representantů dělá titulky na prvních stránkách novin, což možná naznačuje důležitost, ale jistě je to částí jejich plánu vzbudit pocitu sympatie a možná pocit viny mezi kubánskými Američany a jinými.

Jeden klíčový vůdce Castrovců, často odstrkovaný a odsuzovaný jinými kubánskými Američany jako Castrův agent, je Andres Gomez. Je zapsán jako psycholog, bývalý politický vězeň, vydavatel pro-Castrova časopisu Areito, a vůdce brigády Antona Maceo.

Brigáda byla utvořena před lety, hlavně na pomoc Castrovi. Její brigádýři dělali takové věci jako na př. jezdili na Kubu řezat Castrovu cukrovou třtinu, která kdysi přinášela subvencovanou cenu od dřívějšího SSSR.

Jiný vrchní pomocník Castrův je Francisco Aruca, komentátor, v španělské řeči na rádiovém programu Radio Progreso miamské stanice WOCN, a vedoucí úředník letecké společnosti.

Vysloužilý komentátor pro svobodu, Armando Perez Roura, na jiné rádiové stanici ve španělštině, WAQU Radio Mambi, ho často jmenuje na rádiu jako "Castrův agent". Podle novin El Nuevo Herald, španělského deníku, který vydává Miami Herald, Aruca se tomu posmívá a říká, že toto nařknutí ukazuje "klima nesnášenlivosti" mezi pravičáky. El Nuevo Herald je často viněn z povzbuzování nesnášenlivosti vůči těm, kteří jsou proti levici.

"Lidé jako já si musejí počítat opatrně," řekl Aruca reportéru Herald Alfonsovi Chardymu. "Zaujmout určitý postoj ke Kubě něco stojí."

Herald říká, že Aruca se nikdy nepohybuje bez tělesné stráže. Vloni napadli tři muži rádiovou stanici, která vysílala jeho program, zbili jednoho ze zaměstnanců a poškodili nějaké zařízení, než utekli. Aruca řekl, že to bylo "politické". V novinách o tom byly křiklavé titulky.

"Klepali na dveře a ptali se, jestli tu vysílá Radio Progreso. Zřejmě byli posláni za naším programem."

Vloni v březnu Gomez a členové Alliance Community Workers, s předsedou Walfredem Morenou, spojencem Gomeze, se shromáždili před budovou Radio Mambi, na protest proti jeho podpoře embarga Spojených států proti firmám, které obchodují s Castrem. Tucty jiných vystěhovalců se rychle sešlo protestovat proti protestu. Výsledkem byla srážka, ve které byli mnozí zbiti, a několik bylo zatčeno.

"To, co se stalo v Radio Mambi je odrazem předsudků v Miami," řekl Gomez. "Je velmi nesnadné v tomto městě žít a pracovat, máte-li názory pravice." Chardy neřekl, zda se zeptal Ramireze, jak si vydělává na živobytí.

Vloni v listopadu dva bývalí agenti Castrovy výzvědné služby, kteří uprchli do U.S. asi tak o rok dříve, identifikovali Ramireze, imigranta od roku 1987, jako jednoho z Castrových vyzvědačů. Ramirez to popřel ale řekl, že ho takové nařčení nepřekvapuje. Řekl reportérovi, že obdivuje kubánskou revoluci, ale že je proti Castrově "autoritářství".

10. října byl Ramirez a asi 20 jiných miamských Castrovců mezi 100 kubánskými Američany z celé země, a setkali se v New Yorku s kubánským zahraničním ministrem Robertem Robainou, který tu byl na návštěvě.

BE A GOOD NEIGHBOR Volunteer.

American Heart Association

LEVNĚ PUJČKY NA AUTOMOBILY **6.25% APR**

PINNACLE BANK

Berwyn Banking Center
7112 West Cermak Road
(708) 780-2025

Cicero Banking Center
6000 West Cermak Road
(708) 780-4979

Member FDIC

ZA BĚLOUŠEM

MAYNE REID

»Eh, mladý příteli,« promluvil stařec dobrosrdečně. »Konečně jste tedy přišel k sobě! To jest pěkné, to se mi líbí... Ale teď musíte ležeti úplně klidně a co možno nejméně mluvíti.«

»Napijte se trochu vína,« promluvil druhý, poklekaje a nakláníje k jeho rtům cestovný láhev, »to vás trochu posílí.«

Podporován jsa lovci, kapitán se nazvedl, napil se a pocítil značné ulehčení.

»Vy jste tedy na nás nezapomněl, příteli?« promluvil stařec.

»Zajisté že ne,« odvětil setník slabým hlasem, »ještě živě si pamatuji, jak jsme lovili spolu na běhu Missouri.«

»A my ještě tím méně mohli na vás zapomenouti,« odvětil Harry, »pamatujete, jak jste mi tenkrát v prérii zachránil život? Kdyby vás nebylo, byl by šedý medvěd tlapami svými mne zadusil.«

»Nyní však jste se mi odměnil za můj výstřel,« pravil setník, »neboť vy zajisté jste mne zachránil před medvědem?«

»Ano,« vmísil se Křížák do řeči, »od jednoho arcí, ale s druhým vyrovnal jste se dobře sám, ačkoliv vás pořádně pochroumal.«

»Jakže s druhým?« zvolal setník. »což byli tu medvědi dva?«

»Nu ano,« pokračoval trapper klidně, »nalezi jsme vás beze všech známek života podle mrtvého medvěda a Bill šel vyhledat vašeho koně. Snažil jsem se vás přivésti k vědomí, když tu pojednou na pokraji propasti ukázala se tlama paní medvědice. Tato netrpělivá dáma přišla se podívat, kam poděl se její soudruh, i vrazil jsem jí kulkou do oka. A to jest vše, mladý příteli...«

»A bělouš?« v rozechvění zvolal Warfield, »a vy sami?«

»Dost, dost,« přerušil jej stařec laskavě, »ačkoliv nejsem doktorem, přece jen vím, že jest vám nyní zapotřebí klidu. Medvěd vás notně pošramotil. Ztratil jste tolik krve, že jest k tomu potřeba času, aby zase znova byla nahrazena. Ležte jen klidně a přihněte si z láhve. Tak, tak! A nyní, Bille, necháme jej samotna a půjdeme snísti svou medvědí pečení.«

Warfield věděl, že se starým trapperem by ničeho nesvedl. Kromě toho plně uznával oprávněnost jeho slov, neboť pocítoval strašlivou slabost a chápal, že toliko spánek může jej posílniti. I zabalil se do pokrývky a pevně usnul.

Když se probudil, bylo již daleko po půlnoci.

Vzduch byl svěží, oheň dohořival, ale nemocný chladu nepocítoval — byl přikryt ještě dvěma kožešinami. Prvou věcí setníkovou bylo, že ohlédl se po svých ochrancích. Mladší z nich klidně spal u ohně, ale starší seděl na stráží. Oheň patrně dále neudržovali, aby nepřilákali nějakého Indiána.

Stařec patrně necítil chladu. Seděl nepohnutě, pohled maje upřený v temnotu, a naslouchal každému i nejmenšímu šramotu. Setník cítil, že se vyspal, i rozhodl se, že zavolá na Křížáka, neboť hořel netrpělivostí dovědět se podrobnosti o všem, co se přihodilo. Křížák volně přistoupil k němu a usedl podle něho.

»Proč jste mne volal, příteli?« tázal se ho laskavě.

»Jsem již nyní mnohem silnější,« odvětil setník, »a přál bych si, abyste mi objasnil to, co jest mi neznámo. Teď zajisté snad otázky mé zodpovíte?«

Trapper přikývl kladně hlavou.

»Jakým způsobem dostali jste se na mou stopu?«

»Nepřišli jsme na vaši stopu, nýbrž prostě jeli jsme za vámi.«

»Jak? Od samotného městečka?«

»Nikoliv. Já s Billeem teprve jsme se tam ubírali a seděli v lesíku, když tu pojednou mihl jste se vy a bělouš kolem nás jako vidění. Bill za vámi vzkřikl, ale marně, vy jste ho neslyšel. Bojíte se, že v těchto nehostinných prériích najisto při šílené té honbě zbloudíte, rozhodli jsme následovati vás. Ale tma zastihla nás na poloviční cestě, a my musili čekati, až se rozední. Liják smyl téměř veškeru vaši stopu, takže musili jsme jen pomalu ubírat se ku předu. Bill konečně našel místo, kde spustil jste se do rozsédliny. Vás však nikde nebylo, toliko kůň váš bez úzdy

a sedla proháněl se po stepi a přivedl nás k místu, kde jste ležel ve tlapách medvědic. Koně jsme chytili a ostatní je vám již známo.«

»Ne vše, ne vše,« přerušil jej netrpělivě setník. »A bělouš? Kterak jste se ho zmocnili?«

»Ah ano, bělouše nebylo snadno se zmocniti. Ale z úžlabiny ven nemohl se dostat. Tu po obou stranách jest omezena skalami, takže kůň vlastně vlezl do pasti. Když Bill spustil se do úžlabiny, nalezl jej chvějícího se na skalním útesu, a dole valily se celé potoky vody, působící mu strach a hrůzu. Bill hodil mu laso na krk, a pak s velkým namáháním dostal jsem jej nahoru.«

Při těchto slovech Bill sebou pohnul. Dávno již nespál a v polosnu slyšel vyprávění starého lovce.

»Ovšem, siňore, bělouš náleží vám,« pravil, opíraje se o loket a protíraje si oči, »neboť vy zahnal jste jej do úžlabiny, a tam již nebylo těžko se ho zmocniti.«

Tak tedy k velikému uspokojení Warfieldovu jeho příhody šťastně se končily a jemu jen zbývalo sebrati zase své sily, aby mohl se vydati na zpáteční cestu. K nemalému svému údivu poznal, že oba trapperové opustili skalnaté hory a putovali k Rio-Grande, majíce v úmyslu vstoupiti do řad Warfieldových jako dobrovolníci.

Setník seznámil se s oběma lovci před několika lety na jednom z větších svých lovů po toku horního Missouri. Lidé ti se mu tak zalíbili, že vzal je do svých služeb a součastnil se s nimi nejednoho lovu, při čemž, jak jsme již slyšeli — zachránil jedenkrát Harrymu život. Od těch dob mnoho vody již uplynulo. Setník ku žádosti jistého bohatého svého příbuzného pozměnil své příjmení na jméno Warfield a stal se tak dědicem dosti značného jmění. Ale i vzdor tomu jakmile válka byla prohlášena, vstoupil ihned do řad armády, neboť nemohl potlačiti svou touhu po dobrodružství a svůj návyk toulavého loveckého života. Warfieldovi nedalo přílišného namáhání vyzvědět na obou těch lidech příčinu k jich nenávisti k Mexičanům: na jedné z pohraničních mexických stráží lapili je jako vyzvědače, vsadili do vězení, a ačkoliv nebylo proti nim žádných důkazů, podrobili je trestu zmrskání.

Při vzpomínce na toto ponižení vrásčité tváře starcovy pokryly se ohnivým ruměncem a oči jeho hněvivě zablyskly.

»Ano,« pravil Křížák, »nerozpakovali se bičovati mne, starého lovce, kterýž v životě svém prožil mnohé hoře a mnoho strastí, — mne, postrach Indiánů!«

»Přisahám na tento kříž,« dodal náruživě, ukazuje na stříbrný kříž, visící mu na prsou, »že do té chvíle nebudu míti pokoje a nepustím Mexiko, pokud nezaplati mně za každý úder bičem hlavou jednoho svého vojína. Není-liž pravda, Bille,« obrátil se zachmuřeně ke svému druhovi, »pod velitelstvím setníkovým nebudeme v pútkách posledními? Podívejte se, siňore,« — a s těmi slovy vyňal z pasu neveliký kus dřeva, »dva už mám.«

A ukázal na dva kovové hřebíčky, zatlučené na jedné straně dřeva. Strana ta kromě těchto dvou hřebů byla prázdná. Ostatní tři byly posety množstvím takových hřebíků. Setníkovi dřevu to dávno již bylo známo a věděl dobře, co znamená. Každý hřebík odpovídal hlavě Indiána, kterýž padl rukou Křížákovou.

Warfield bezděky hrůzou se odvrátil. Přes to, že si starého lovce vážil, v okamžiku tom cítil k němu strach, ba i odpor.

Křížák to zpozoroval a proto důstojně promluvil:

»Vážím si vás příliš, siňore, a byl bych nerad, abyste mne považoval za krvežíznivé zvíře. Již několikrát jste mne žádal, abych vám vyprávěl příběhy svého života, ale já to vždy odkládal: to co jsem prožil, bylo ještě příliš v dobré paměti. Nyní po letech hoře mé již se utišilo a vy uslyšíte dnes o všech mých utrpeních a neštěstích. Uvidíte, že jsem nemohl nenaviděti svých katanů a že ne bez příčiny stal jsem se k nim nemilosrdným. Bill Harry zná již mé příběhy, a proto, chce-li, může spáti.«

Ale Harrymu nechtělo se spáti; byl ochuten vyslechnouti Křížáka i podruhé.

Rozsadili se pohodlně a starý trapper začal vyprávěti.

Příhody Křížákovy.

Povoláním svým byl jsem průvodcem a již po třicet let obíral jsem se tímto zaměstnáním.

Mnohá nebezpečí jsem prožil, provázeje karavany nebo prostě cestovatele, ale povždy vše šťastně se skončilo a nikdy nepostihlo nás vážné nějaké neštěstí. Proto také moje sláva jako průvodce rostla každým rokem a já dostával se všech stran množství nabídek.

Nejvíce měl jsem co dělati na dolním toku Černé Řeky, kdež často setkal jsem se s Komanchy a Apachy. Nejnebezpečnější však byly tlupy bílých loupežníků, potloukajících se po prérii za účelem lupu. Abych měl pokoj od Indiánů, musil jsem jim dávatí neveliké dárky anebo platiti jim daň; když to neb ono nepohnálo, hájil jsem chrabře karavanu a Indiáni měli mne ve vážnosti, neboť byl jsem výborným střelcem a zvířata zasáhl jsem i na velikou vzdálenost. Lidé tenkrát ještě jsem nezabíjel a věc vždy se skončila vzájemným dorozuměním anebo několika výstřely, abych postrašil divochy a vynutil na nich svobodný průchod.

Pokládal jsem se tehda za nejšťastnějšího člověka na světě. Po práci mohl jsem si oddechnouti v rodině: měl jsem milovanou ženu a dvě dítek. Marie, starší dcera, byla sedmnáctiletou slíchnou dívkou a nevěstou jistého mladíka ze Severních států, a syn Robert, jedenáctiletý, obratně vládl ručnicí a opravňoval veliké naděje. Ach, kam se všichni poděli, veta po nich, v prach a hlinu se mi obrátili!

Tento výkřik zcela neočekávaně vydral se ze hrudi Křížákovy. Klesl bezvládně k zemi a několik okamžiků uplynulo v plném mlčení. Oba posluchači neodvážili se vyrušovati starce: jeho bol vnucoval jim bezděky hlubokou vážnost.

Posléze volně zvedl se se země, usedl a temným hlasem pokračoval ve svém vyprávění.

»Šest let před tím, než mne postihlo veliké neštěstí, o němž miním nyní vyprávěti, pohněval jsem se s jedním apašským náčelníkem, známým pode jménem Černý Had. Žádal na mně příliš velký poplatek za propuštění kupecké karavany. Poplatek ten jsem mu odepřel. Jeden z mých hlavních pomocníků, rodem mestic, Giurro... Pro všecko svaté, siňore — přerušil se vyprávěč, vyskočiv a nakloniv se k nemocnému, kterýž v okamžiku tom zbledl a nehybně naň pohlížel široce rozevřenýma svýma očima, »co se vám stalo? Neuštkla vás zmije?«

Nemocný však se vzpamatoval a zavrtěl záporně hlavou. Upokojil Křížáka a vyzval ho, aby vyprávěl dále.

»Tak tedy můj pomocník, Rafael Giurro,« pokračoval stařec, »úplně se mnou souhlasil, nepodrobil se Černému Hadu. Pátého dne nalezli jsme stopy Indiánů poblíže naší karavany. Nebylo pochybnosti, že Apachové vyslídili naši stopu. Rafael Giurro byl neúnavným. Obezřele zmařil všechny jejich úskoky, a když dospěly věci k otevřenému útoku Apachů, zařídil vše tak, že rudoši byli pobiti, a my bez překážek dovedli karavanu k vytčenému cíli.

Když jednalo se o vzájemné vyrovnání se, Giurro odhalil mně svůj zámysl: žádal na mně ruku mé dcery, kteráž naň učinila mocný dojem. Řekl jsem mu, že přišel pozdě, a že Marie jest již nevěstou. Tomu však nechtěl rozuměti a chtěl s dcerou sám promluvit; když vrátili jsme se domu, učinil Marii návrh, ale ona dala mu odpověď právě takovou, jako já, a vyřkla jméno svého ženicha.

Byv odmítnut podruhé, Giurro dal se unésti hněvem. Hrozil, že nás všechny zahubí, že zmocní se všeho násilím. Na to, když prvý výbuch hněvu minul, vrhl se přede mnou na kolena a prosil, abych na vše zapomněl, co tu mluvím, a žádal toliko jediného, aby náš

poměr zůstal týmž, jako dříve. Oh, tehdy ještě jsem neznal úskočnosti tohoto člověka, uvěřil jsem mu a odpustil mu jeho vzplanutí.

Nyní učiním malou odchylku a povím, jakým způsobem dostalo se mi kříž, jež vidíte viseti na mé šlji.

Několik let po návrhu, jež mi Giurro učinil, ženich mé dcery koupil nevelkou haciendu na jihu a spěchal se svatbou, neboť bylo při zakoupení kukuřici třeba jeho přítomnosti. Mně a ženě mé bylo obtížno rozejít se s dcerou a pustit ji tak daleko, a ostatně i zaměstnání mé notně se mi protivilo: každým rokem stávalo se nebezpečnějším. Dlouho jsme přemýšleli a rozhodli se odstěhovat se taktéž na jih k dceři. Giurro ovšem ve všem se mnou souhlasil, sám se nabídl doprovodit nás v nové naše bydliště a sliboval zastati mne jako průvodčího až do té doby, pokud můj syn nevyroste a nebude moci femeslo svého otce provozovati.

Prodal jsem vše zbytečné, naložil jsem své jmění na deset mulů a chystal jsem se k odjezdu, při čemž bylo mi posloužiti ještě jedenkrát za průvodce, neboť jeden z kupců svěřil mně dovoz tovarů, prose, aby dopraven byl do Palatosu, kdež měl svůj sklad. Přidružili se k nám ještě mladí manželé, americký důstojník s chotí, rodilí to Mexičané. Ubírali se ujat dědictví po matce.

Karavana dala se na cestu právě v té době, když Indiáni honí se na pustinách za buvoly.

Když přijeli jsme na pomezí Apachů, vyslal jsem napřed Giurra, aby dohodl se s náčelníkem rudokožců o volný průchod. Tentokrát nabídl jsem mu mnohem více, nežli tehdy, když jsem se s Černým Hadem nedorozuměl; měl jsem s sebou celou svou rodinu a byl bych nelitoval pro ni nijaké oběti.

Giurro se vrátil a oznámil mi, že Černý Had nalézá se nedaleko, že radostně přijal můj návrh, a jakmile prý jen lov mu dovolí, přijde on sám, aby se mnou se dohodl.

I pokračoval jsem úplně klidně ve své cestě. Karavana sestávala z desíti dobře ozbrojených mužů. Pustinou musili jsme jeti celých deset dní. Na pěti místech měli jsme dorazit k cisternám a tudíž, pokud vody se týče, nemohli jsme mít nedostatku.

V první den své cesty rozložili jsme se v pustině noclehem. Na obzoru ukázali se tři jezdcí; přiblížili se k nám, a Giurro mně pošeptal, že jest to Černý Had a dvě jeho průvodců. Setník Masterton a můj syn doprovodili mne za ohradu ležení.

Po vzájemném přivítání rychle jsme se dohodli. Já měl již dříve připravenou písemnou smlouvu, pod níž Indián učinil své znamení, to jest nakreslil cosi na způsob hada. To mne úplně upokojilo. Věděl jsem, že ani jediný rudokožec, buďsi to sebe větší ničema, neodvážil se porušiti písemné smlouvy, již dotekl se svou rukou.

Louče se s námi, Vis-kon-ta čili Černý Had pozval nás na lov, kterýž měl se nazítří konati, a syn můj také s nadšením návrh jeho přijal. Na to přijavše svou odměnu divoši se vzdálili, a my vrátili se do tábora.

S ranním úsvitem dali jsme se znova na cestu, naplnivše měchy takovým množstvím vody, aby nám na den stačilo; s večerem musili jsme dojíti k své cisterně, kdež jsem doufal vodou dále se zásobiti.

Slunce celý den pražilo nesnesitelně; lidé i zvířata děsně se unavili; všichni toužili, aby jen co nejdříve dostali se k vodě a mohli si tam odpočinouti.

Znal jsem cestu dobře; věděl jsem, že jsme cisterně blízci, ale nikde nemohl jsem ji najíti. Posléze po dlouhém hledání padl jsem na prohlubeninu ve skále, kdež obyčejně po dešti nakupila se voda, ale k velikému svému údivu viděl jsem, že vody tam nebylo. Jenom na dně černala se bahnitá kalužina a kolem cisterny půda byla rozryta množstvím kopyt. Soudě po stopách lidských noh, byli tu nedávno Indiáni, a já v duši proklínal jich lehkomyšlnost, následkem kteréž bylo nám zůstatí bez vody až do příštího dne. Onoho večera ulehli jsme smutně, nemajíce ani zdání, že nás očekává ještě větší neštěstí.

Ohňů ani jsme nerozdělali, neboť na večer nebylo ani pomyslení. Všichni měli jsme hrdla tak vyschlá, že pozřítí něco bylo naprosto nemožno.

Jedva že svítalo, ještě hodinu před východem slunce, probudil jsem karavanu, hodlaje ujítí co možno největší kus cesty v ranním chládku. Všichni hbitě chystali se na pouť v naději na ukojení své žízně. Pokud byl

chládek, dařilo se nám ještě dobře; když však slunce začalo pražiti, cesta stala se pravou mukou lidí i zvířat. Tu ten i onen umdlával, já musil sbíratí všechnu svou odhodlanost, abych karavanu přiměl ku další cestě.

K večeru všichni jedva že se již potáceli; toliko myšlénka na cisternu je udržovala. Koně i mulové, očekávající brzké napojení, rychle jeli ku předu, tak že záhy ocitli jsme se na vrcholku chlumu. Zde opět bylo viděti množství lidských a koňských stop.

Srdce se mně sevřelo v neblahé předtuše; a já popojel napřed se svým synem. Syn můj předhlonil mne na rychlonohém svém mustangovi, ale dojev k místu, kdež bývala cisterna, vyrazil ze sebe strašlivý výkřik.

I zde všecka voda byla vyčerpána!

S hrůzou jsem pozoroval, že nestalo se to jenom tak náhodou, nýbrž se zločinným úmyslem vysíliti nás žizní.

V prvním okamžiku ztratil jsem mysl tak, že jsem nevěděl, co si počítí, ale vědomí, že jedině já mohu všech svých ochrániti v nebezpečí, dodalo mi síly. Sebral jsem všecku svou výmluvnost a snažil jsem se, na kolik bylo mi možno, zoufalé své spolucestující potěšiti.

Příští nápojiště Indiáni nemohli zničití. Byl to pramen, prýštlící ve skalách a při tom dosti bystrý. Bylo nemožno jej zakaliti nebo zničití. Bylo nezbytno, abychom se tam co nejrychleji odebrali, jinak bychom žizní zhynuli. Aniž bychom očekávali úsvitu ranního, unaveni, zmučení, vydali jsme se dále. Do východu slunce hodlali jsme dorazit k nápojišti. Bylo to právě ono místo, jež Vis-kon-ta označil jako místo, kdež měli jsme se setkatí před lovem na buvoly. Stále ještě vnucoval jsem si domněnku, že cisterny byly zničeny někým jiným. Rafael Giurro mne v tom také ubezpečoval, právě, že Vis-kon-ta nikdy by takovou nízkost nespáchal.

Z nás všech Giurro patrně nejsnadněji snášel žízeň a měl také docela svěží a bodrý vzhled. Navrhl mi, že pojedje napřed s mým synem; napojí tam prý své koně, naplní měchy vodou a vrátí se k nám, abychom mohli žízeň co nejdříve ukojiti.

Nevím ani, proč se mi srdce tehdy sevřelo při myšlénce, že syn můj odjede napřed. Nechtělo se mi rozejítí se s ním v těžké této chvíli. Ale rozum zvítězil nad citem. Ušlechtilý mladý mustang mého syna byl bodřejší ostatních koní, a všeobecné blaho vyžadovalo, aby voda byla přinesena co nejdříve.

«Pro Bůh, Giurro, střež mně mého syna!» promluvil jsem, a požehnav syna, propustil jsem oba dva.

Zmizeli rychle v noční temnotě, a my krok za krokem potáceli se dále, každým okamžikem se zastavujíce a odpočívajíce. Záhy všem jezdcům bylo sestoupiti s koní, neboť ti již nemohli pod břemenem jezdců a různého zboží s místa. Slunce vyšlo a lilo na nás žár svůj, a poslové naši napřed vyslaní stále ještě se nevraceli. Báť jsem se na to mysliti a těšil jsem se myšlénkou, že nějaká překážka je zadržela a že nemohli zblouditi s cesty, kterou Giurro znal výtečně. Ušli jsme tak ještě kus cesty. Tu napadla mne šťastná myšlénka, složití s mulů a koní naše zboží na hromadu. «Jestliže nalezneme vody,« myslil jsem si, «vrátíme se a vezmeme si je zase. Jestliže postihne nás nějaké neštěstí, bude nám zboží to tak jako tak zbytečné.» Odlehčení koně mohli nyní nésti na sobě aspoň ženy. Abych aspoň poněkud ulehčil muka žizně, zabil jsem jednoho mula a napili jsme se, ač s odporem, jeho krve. To nás poněkud osvěžilo, ale v krátkosti jeden z mladých honců s náhkem padl k zemi a nemohl dále. Musili jsme ho zůstaviti jeho osudu — meškati nemohli jsme ani okamžiku. Druhý, starček, který již celých patnácte let věrně mi sloužil, dlouho šel tiše ve chmurném mlčení, ale pojednou začal zpívatí jakýmsi nepřirozeným hlasem. Po několika minutách promluvil jakousi hloupost, vzkřikl divoce a dal se na útěk do stepí. Ubožák sešlel.

Zbývalo nyní v karavaně sedmero mužů: setník, já, můj zeť a čtvero sluhů. Dva dny byli jsme již bez vody a tak jsme sesláblí, že jsme se vlekli jako stíny.

Posléze v dálce objevily se temné skály. Pohledy všech obrátily se ke mně.

«Blahoslavena budiž matka Boží!» zvolal jsem radostně. «U oněch skal prýští se pramen a ten dá život nám všem!»

Jak jsme přešli poslední tu vzdálenost —

nevím. Ale posléze byli jsme u toužebného chlumu, a já několika skoky ocitl se na jeho vrcholu. Pohlédnuv dolů, oněměl jsem údivem...

V dolině, již potok protékal, rozložila se celá tlupa Apachů, asi šedesáte lidí, ne-li více. Seděli ve skupinách u podnoží skály, a v jedné z těchto skupin, nalézající se u samého pramene, uzřel jsem Rafaela Giurra. Seděl mezi Černým Hadem a druhým Indiánem obrovské postavy, majícím přes rameno přehozenou medvědí kůži. Jedině Roberta, syna svého, nikde jsem neviděl...

Shromáždív kolem sebe svou karavanu, rychle sestupoval jsem s chlumu dolů. Indiáni patrně si nás nevšimli, a Giurro pohlédl na mne úplně lhostejně. To mne zarazilo. Ale na přemýšlení nezbývalo času. Všichni vrhli jsme se ku prameni — lidé i zvířata... Ale v okamžiku, kdy moji spolucestovatelé chtěli již ukojiti svou žízeň, kruh Indiánů se uzavřel v neproniknutelnou stěnu, kteráž zastoupila jim cestu.

Tu obrátil jsem se ke Giurrovi. Domlouval jsem mu pro jeho netečnost a za to, že nedodal nám vody, a pak mu přikázal, aby velel Indiánům rozestoupiti se a pustiti nás ku prameni. Místo odpovědi ničema však úsměšně pokrčil ramenoma, odvrátil se od nás a jako by se bylo nic nestalo, pokufoval dále svou dýmku.

Tu jsem pochopil vše: byl jsem zrádně oklamán, byl jsem vydán v ruce rudokožců...

V okamžiku tom mustang, na němž seděla choť setníka, přiskočil ke studnici a natáhl tlamu k vodě. Ale tu obrovský Indián, pokrytý medvědí kůží, vyskočil, máchl tomahavkem a rozštípl lebku ubohému zvířeti. Zabítý mustang klesl k zemi, zalévaje se krví, a setník sotva že stačil zachytiti omdlévající svou choť.

«Ani o krok dále!» vzkřikl divoch, a když obrátil ke mně tvář svou, poznal jsem v něm Ma-ko-ta, vůdce Komanchů. Jakým způsobem tento pověstný obr pustiny ocitl se ve společnosti úhlavního svého nepřitele, bylo mi v okamžiku tom nepochopitelné.

«Každý z vás, kdo se odváží učiniti jediný krok ke prameni, pocítí můj tomahavk,« pokračoval Ma-ko-to. «veliký duch pustiny daroval tuto vodu svým rudokožím dětem, a ani jediný běloch nesmí poskvřiti ji nečistým svým rtem!»

«Zlosyne!» vzkřikl jsem zoufale. «chceš naši záhubu, ale já mám průvodní list Černého Hada a mohu svobodně putovati pustinou. Ani nejposlednější z Indiánů neodvážil by se porušiti úmluvu, podepsanou jeho rukou. Což ty, Ma-ko-to, znamenitý vůdce Komanchů, poskvřníš jméno své takovou zradou?»

«Oh!» zvolal udivený divoch, «což běloch zná Šedého Medvěda, kdežto wigwam jeho stojí několik dní cesty odtud? ...»

«Kdož z nás by neznal strašlivého nepřitele bělochů?» odvětil jsem.

Srdce mně zabušilo naději v úspěch; neboť patrně jsem rudokožci svými slovy zalichotil.

«Což na tom, že jsem tě nikdy neviděl, ale hned jsem tě poznal po tvé postavě a po tvém ústrojí.»

«Dobrá,« pravil divoch s uspokojením. «Ukaž mně, starče, úmluvu, podepsanou Černým Hadem.»

S radostí podal jsem mu listinu. Rozevřel ji s jakousi hrůzou; všichni Indiáni považují napsané za čarodějství. Dlouho a pozorně prohlížel podpis Černého Hada a pak obrátil se k němu, žádaje od něho patrně vysvětlení a ukazuje při tom hned na listinu, hned na naši karavanu. Z počátku Vis-kon-ta se zamračil, dlouho mlčel, jako by si něco vymýšlel, ale pak pojednou zvedl hlavu a se zlobným, vítězným úsměvem cosi rychle pravil, ukazuje na nás, na pramen a na dalekou step. Se zmírajícím srdcem sledoval jsem tyto dohovory a viděl, jak postupně mění se výraz tváře Ma-ko-ta. Uzřev úmluvu, poněkud kolísal, ale když Černý Had začal ho přesvědčovatí, rudá jeho tvář vzala na se ponurý, krutý výraz: patrně nenávisť ku bělochům a touha po kofisti nabývala vrchu nad citem spravedlnosti.

«Rudokožci nikdy nebyli dvojjazyční,« pravil, vraceje mně smlouvu. «Podpis Černého Hada jest správný.»

Uslyšev slova ta, zaradoval jsem se a začal jsem doufati, že věc běže šťastně, pro mne obrat.

Pokračování příští středu

(Chase Manhattan Bank)

Překlad z knihy Petera Blackwooda "Das ABC der Insider", vydané nakl. Verlag Diagnosen, Leonberg D-7250 v roce 1992. Knihu je možné si písemně objednat za DM 40.- na adrese dodavatele: SPS - Verlagsservice GmbH, D-5400 Koblenz.

Je nepochybně velice zajímavé a poučné, sledovat zneužívání účelu a hodnoty peněz. Způsoby, jakými to už odedávna banky a jimi kontrolované vlády provádějí, by kteréhokoli běžného občana přivedly rychle do vězení, kdyby snad chtěl banky v jejich metodách napodobit. Spiknutí mezinárodních bankéřů, odbývané s oblibou jako "tvůrčí, konstruktivní klan", kontroluje ve skutečnosti prostřednictvím peněz doslova každý aspekt našeho života.

Právě naopak od převládajícího obecného mínění — udržovaného velice obratně světovými bankéři — nebyla Chase Manhattan Bank pojmenována po Salmonu P. Chasem, ministru financí v kabinetu presidenta Lincoln.

Chase Manhattan Bank děkuje svému vzniku i jménu jistému Seanu Chasemu, Irovi, který se v podstatě "proslavil" — mimo své finanční činnosti — pouze vulgárním a nemravným životem. — Sean Chase se vystěhoval z Irska do Spojených států v roce 1845. Sotva se Chase vylodil v New Yorku, rozpoznal ihned bezuzdnost a nepořádnost tamějších poměrů a využil velice obratně situaci, která mu nabízela netušené možnosti. Rozhodl se využít všeobecného "Drang nach Westen", který v těch letech právě vrcholil. Věřil se do přízně jedné bohaté majitelky luxusního veřejného domu, a po její poněkud náhlé smrti se stal majitelem celé její pozůstalosti, která obnášela další tři podobné "domy", restauraci, palírnu kořalky a slušnou částku hotových peněz, což všechno dohromady mu umožnilo zahájit rozsáhlé obchody v oboru lichvy směnárství. — Sean Chaseovou ctižádostí bylo dostat se do kruhů tzv. lepší společnosti, ale vzhledem k jeho podezřelé činnosti i minulosti se mu to nedařilo.

Sean Chase ovšem nepatřil k těm, kteří se nechají snadno odradit od svých cílů. Asi největším jeho úspěchem byl vliv, kterého dosáhl díky svému spojení na Tammany Hall a důsledky, které z toho na osudy Spojených států vplynuly. Postupně se stal uznávaným "bossem" svých irských krajanů, a organizoval i jiné národnostní skupiny přistěhovalců. Zajišťoval jim práci, pomáhal jim v jednáních s přistěhovaleckými úřady a půjčoval jim do začátku peníze — to všechno ovšem s jednou lichvářskou podmínkou, že mu totiž budou odevzdávat část své mzdy, nebo v případě že se osamostatní jako živnostníci nebo podnikatelé, budou mu přenechávat pravidelně část svých zisků.

Stejně jako předtím bankovní dům "Kuhn and Loeb" povstala i pozdější "Chase Manhattan Bank" původně z obyčejného lichvářství a vyděračství v jedné z nejhudších částí New Yorku, aby tam později z otcových začátků vytvořil jeho syn Charles Chase známý bankovní dům. — Když už nemohl sám, rozhodl se Sean Chase prorazit cestu do nejvyšších vrstev společnosti alespoň svému synovi. Aby ho příliš nekompromitoval, naoko se s ním společensky rozešel, ale potají financoval jeho členství v předních newyorských klubech, a dokonce zaranžoval a finančně zajistil jeho sňatek s členkou Rockefellerovy rodiny, přičemž se sám držel důkladně v pozadí. Na druhé straně Chase junior nechal ve společnosti kolovat pověst, že je vzdáleně příbuzný se Salmonem P. Chasem (o němž byla zmínka v úvodu), a jakékoliv příbuzenství s pokoutním finančníkem Seanem Chasem vytrvale popíral.

Charley Chase brzy vzbudil pozornost židovského bankéře Jacoba Schiffa (o tomto bankéři a jeho lvím podílu na financování a podpoře bolševismu v Rusku se čtenář dočte v knize H. Forda "Mezinárodní Žid" - pozn. překl.). Jacob Schiff odhadl Chaseho juniora jako úspěšného studenta Harvardu s chladným právníckým myšlením, jehož výkonnost a schopnosti by mohly posloužit budování Rotschildova imperia, jehož byl Schiff jedním z nejdůležitějších agentů. Jacob Schiff si vzal nad Charley Chaseem jakýsi patronát a zajistil mu důležité postavení v advokátní kanceláři, která byla expositurou jeho bankovních i jiných operací.

Jakmile se tato spolupráce a vzájemné propojení rozvinuly natolik, že by pro Jacoba Schiffa bylo sotva možné se ho zbavit, pojistil se Charley Chase v tuto chvíli ještě zmíněným sňatkem s členkou rodiny Rockefellerů — a veřejně se přihlásil ke svému příbuzenství se Seanem Chasem. To sice Schiffem poněkud otřásl, ale nakonec si s ironickým úsměškem přeci jen uvědomil, že tímto spojením "raketové" energie mladého Chase se svým bankovním centrem udělal konec konců velice dobrý obchod.

Právě v té době, kdy Chase Manhattan Bank akceptovala kapitál společnosti Kuhn and Loeb jako "bratrské" peníze, bylo v kruzích Rothschildova bankovního domu (který tehdy představoval "dvojku" amerického bankovníctví hned za Morgan—Rockefeller First National System) rozhodnuto o vybudování paralelního centra v oblasti působnosti Schiffova kapitálu. Sňatkem mezi Miss Rockefellerovou a Chasem konsolidoval vlastně obě tyto finanční "subkultury", které se takto nacházely pod kontrolou Jacoba Schiffa. — Tak tehdy došlo ke vzniku dvou největších a rozhodujících bankovních domů na Wall Streetu.

Když už byl jednou Charles Chase v advokátní kanceláři, která pracovala výhradně pro zájmy firmy Schiff, Kuhn and Loeb (a tím pro bankovní dům Rothschildův), nebylo už vůbec nijak těžké, spojit jejich zájmy s bankovním domem Chase.

ZÁMĚRNĚ VYVOLANÁ PANIKA

Již po pěti letech této spolupráce ztratili Sean stejně jako Charley Chase svoji nezávislost a finanční autonomii. Oba se stali pouhými poslušnými spolupracovníky Jacoba Schiffa, a snad i proti vlastní vůli museli realizovat většinu špinavých transakcí na peněžním trhu, které ve svých důsledcích vedly k uměle vyvolaným krizím a následným panikám finančního trhu v letech 1873, 1893 a 1907.

Charley organizoval a rozdmýčoval atmosféru nedůvěry a zmatků ve finančních kruzích i v občanské veřejnosti, která pak nakonec vedla ke zřízení National Monetary Commission v roce 1907. Byl to právě Charley Chase, který se rozhodující měrou "zasloužil" o to, že v letech 1908-1913 se Wall Street dostal do "ocelového sevření". Když pak 23. prosince 1913 byl americkému lidu lstivým trikem vnucen tzv. Federal Reserve System, zůstal Charleyho podíl na vykonané zradě národních zájmů zcela utajen veřejnosti, a bankéř Charley Chase se klidně chystal spolu s rodinou na vánoční svátky (podrobné a zasvěcené vyličení tohoto největšího podvodu v dějinách Spojených států, kdy kontrola celého měnového systému v USA přešla do rukou několika málo židovských bankovních domů, najde čtenář v už zmíněné knize Henryho Forda "Mezinárodní Žid" — pozn. překl.).

Charles Chase se rovněž významně zasadil o přijetí tzv. Volstead Act, který nabyt právní moci zákona až roku 1920, ale už od roku 1917 byl zákonem via facti. Ch. Chase byl za svoji vynikající práci náležitě odměněn, a šplhal rychle po žebříčku finanční hierarchie. Nemělo být nikdy zapomenuto na skutečnost, že to bylo spojení Chaseho s rodinou Rockefellerů, které přispělo k vybudování těsné spolupráce Rockefellerova domu se Schiffem.

Jak už bylo dříve řečeno, byla Chase Bank postavena na ziscích z korupce, vyděračství, prostituce, prodeje nelegálního alkoholu a podobně. Její meteorický vzestup byl umožněn příznivými okolnostmi Chaseho spojení s rodinou Rockefellerů, a tím i propojením na finanční sílu Rothschildů, již takto oddané sloužila.

Schiffovi jistě přišlo vhod, že mohl takto spojit do jediného okruhu působnosti rozličné formy a metody "práce", včetně těch nešpinavějších, které za něj vykonával právě dům Chaseových, přičemž si on sám mohl udržovat pro veřejnost náležitý odstup a ctihodnost. Byla to vlastně jakási prémie na stříbrném podnosu za jeho tehdejší prozíravost, s níž odkryl a využil mimořádné schopnosti obou Chaseů. Až do dnešního dne představuje Chase Manhattan Bank součást bankovního systému, jakýsi trychtýř nebo tunel, jímž probíhají peníze, které pak vrchní mistr "mixer" přelévá podle své potřeby mezi prací, Federal Reserve System a zločineckým podsvětím, mezi vládou USA a mezinárodními měnovými fondy, a používá je pro své cíle. Není nutné zdůrazňovat, že jde bez výjimky o finance, sebrané na americkém domácím trhu, o něž byl připraven americký národ.

TÝDENÍK POLITIKA

Pohromy století

Očekává-li nyní někdo, že bude cosi číst o pohromě, kterou pro lidstvo znamená ničení tropických pralesů či zvětšující se ozonová díra, bude asi zklamán. Ne snad, že bychom takové ekologické katastrofy pokládali za nedůležité. Jen chceme upozornit na pohromy zcela jiné, které jsou možná ještě nebezpečnější, ač si jich lidé zpravidla nepovšimnou.

Málokdo si uvědomuje jak velkou pohromu pro lidstvo znamená vznik bolševické a komunistické ideologie. A lidé jen vzácně zaznamenávají, že tato ideologie vznikala pod mimořádně silným vlivem židovství. A přece je tomu tak! Nezaměňujte si však pojem židovství a pojem židovská víra. To jsou dvě rozličné kategorie. Mezinárodní židovství nemá s vírou nic společného, pokud ovšem nebudeme za víru považovat skrblictví a chorobné mocenské touhy.

Ukáže-li někdo na tuto světovou pohromu a její autory, hned svolá na svoji hlavu hromy ablesky potrefených. Svorně se na

vrhnout jak bolševici, tak i vyznavači světové moci židovstva. A smysluplně budou blábolit cosi o porušování lidských práv a svobod, ač jsou to právě nositelé zmíněných ideologií, kteří je vždy neurvale porušovali. A porušují dál!

Až si lidstvo světa uvědomí, že taková ideologická pohroma může existovat jen díky jeho vlastní netečnosti a shovívavosti, pak se snad začnou starat o to, aby se jich zbavili. Protože ruku v ruce s těmito jdou i pohromy ekologické. I ty mají počátek v chamtivosti, která je hlavním rysem nositelů ideologii moci!

Jaromír Thuma, Praha

Platnost mincí a bankovek v ČR

Platnost staré korunové mince skončí
30. září 1993
(Výměna v bankách do 31. ledna 1994)

Platnost staré pětikoruny a dvoukoruny
skončí 30. listopadu 1993
(Výměna v bankách do 31. března 1994)

Nová korunová mince začala platit
9. června 1993.

Nová pětikoruna a dvoukoruna začala
platit 9. června 1993.

Platnost nové dvacetikorunové mince
začala 12. května 1993.
Bankovka začne platit od února 1994.

Platnost nové padesátikorunové mince
začala 7. dubna 1993.
Bankovka začne platit 22. září 1993.

Platnost starých desetikorun skončila
31. července 1993.
(Výměna v bankách do 30. listopadu 1993)

Pětitisícová bankovka začne platit od
29. prosince 1993.

Platnost nové kovové desetikoruny
začala 12. května 1993.

Platnost nové stokoruny začala
30. června 1993.

Platnost staré dvacetikoruny skončila
31. července 1993.
(Výměna v bankách do 30. listopadu 1994)

Platnost těchto starých okolkovaných bankovek skončila 31. srpna 1993.
(Výměna v bankách do 31. května 1994)

Platnost nové dvousetkoruny začala
8. února 1993.

Platnost staré padesátikoruny skončila
31. července 1993.
(Výměna v bankách do 30. listopadu 1993)

Nová dvoutisícová bankovka začne platit
v září 1994 (zatím není hotova její
konečná podoba).

Platnost nové tisícikoruny začala
12. května 1993.

VOLIČSKÉ NE!

Ataman

Byli jsme vzdělávání ve vědě i umění řídit stát a věci veřejné. Přišli komunisté a řekli, že stát mohou lépe řídit lidé bez vzdělání, a nás jako přebytečné a nebezpečné zavřeli, některé popravili. — Po návratu z vězení jsme šli na další léta k lopatě. V posledním období bylo někdy možné se zdatností v oboru zachytit i v původní profesi, ovšem na funkčně okrajových místech (čehož pak za pomoci estébáků zneužili ke zvýraznění své "čistoty" — rozuměj znalostí — noví usurpátoři). Ve stalinských kriminálech jsme měli zajít (šli by pak rádi na mši za nás) a ne jim zaclánět v kariéře. — No a posléze přišla naplánovaná nerevoluce 89' a dolary fědrovaní lidé z podíí, divadel a hospod křepce i s kamarády naskákali k pákám řízení státu (v první řadě do Bezpečnosti) a ti nej... aspoň do parlamentu (však máme tři). Stejně jako komunisté po únoru 1948, i oni nás (za pomoci některých našich hradních) dali k ledu, byl' přítom prohlášovali, že se teprve "musí učit vládnout" (ale nebrali plat učňů, nýbrž velmistřů).

Na naší generační tragedii neseberalizace existuje v češtině cynické úsloví: "měli jste smůlu". Jakoby se vysmívali a jakoby se tím jedním vrzem vytřely všechny loužičky pod novými mocipány, a aniž by se jejich jednání podrobilo kritice, když ne rovnou odsouzení. — "Měli jste smůlu" se bude plně hodit až na jejich přemístění do východních pozic, ovšem prostřednictvím soudů, jež se budou zabývat skutečností, že bez "řídičáku" se vrhali za volant.

Prozatím se na svých postech naopak opevňují, po kapsách nosí odjištěné lustrační bombičky (kde je vzali právě oni?!), aby potenciálního rivala (rozuměj oprávněného) ihned stopli. Jejich zbrojníci i koránem jsou dvousečně budované (právě pro tyto eventuality!) zápisy v registru svazků, tedy nic neříkající a všepotřebitelné "podatelni" zápisy, bez realii. — Právě v těchto souvislostech mi vždycky přichází na mysl praxí ověřený poznatek, že "tajné služby obou protistran mají pro všechny případy nachystány 'důkazy' o necti svých odpůrců. Je to půl na půl národa. Spolehlivý zbytek tvoří mrtví". Poznatek byl získán v době nesvobody, zaslán na Západ, kde byl přijat se zřejmou nevolí, neboť současně platí i další část poznatku, že "ve svých centrech jsou tajné služby obou protistran přátelsky propojené", řekl bych spřáhnuté, což se

potvrdilo naposledy na schůzce všech tajných služeb, konané letos v Bulharsku. — Naznačená podstata by byla ovšem popřena.

Proto se opevněných, mezinárodně podporovaných, usurpátorů, nezbavíme jinak, než volbami. Ale tomu brání překážka do voleb těžko odstranitelná, která spočívá v tuhé, až žárivé censure, takže občané jsou sdělovacími prostředky dezinformováni k nepoznání. Jenom proto se můžeme v "terénu" setkat s jevy jeskynního komunismu a raného hitlerismu, kdy oslovení děkovně vzdychají: "Ať pámbu drží u moci toho našeho Havlíčka, co nám dává důchody!", "Nebýt naší vlády, kdo by se o nás staral?!", "Výměna vlády?! A kdo by to za ni všechno dělal?! a podobně (maně si vzpomínám na opilý entusiasmus žen před Hitlerem, na oddanost Stalinovi i na žižkovské otrokyně před Gottwaldem). Když shora uvedené výlevy slyším, musím se skoro ujišťovat, že se komunisté ani nacisté do rána nevrátili. Ale měli by, aspoň na ukázkou, aby si "boží lidé" připomněli nápadnou obdobnost.

Pokud na občany nesestoupí Duch svatý, nečekám od voleb nic převratného. To by mohla přivodit jen katastrofa, sociální pohyb a ještě větší bída, do níž národ jako berany ženou samodosažení politici. — Nedávno jeden z nich, poslanec a s prominutím "zpěvák", se výdělečně předváděl na prknech, které opustil a svou trapnou produkci ukončil jakoby opojným zařícením s otočkou. Jeho quazi pubertácký projev kontrastoval, zvláště při diblíkovském otočení se, s jeho poslanecky ztučněným zadkem naditým v džínách. "Ejhle!", poznamenal jsem u televizoru, "zase jeden z těch, co nás nestydatě překročili a vládnou". Jak vládnou, to je myslící částí národa známo.

Jestli to všechno lidem "dojde" až po volbách, bude to tragédie. — Chtěl bych si počkat na dokumentárně "zábavný" pořad, v němž budou tito samovládci "odvládnováni" důkazy svých činů i nečinů. Bylo by poučné u každé osoby uvést životopis a dosaženou kvalifikaci před 89 a fakticky "dosaženou" funkci po 89. Bojím se však, že jejich životopis by měl demoralizující účinek na mladé, neboť by došli k závěru, že k řízení státu není třeba kromě drzosti vůbec ničeho.

Voliči, řekněte i tomuto trapnému bídui zavčas své NE!!

NEMOVITOSTI

MIKI SPIGL
Cermak Road Realty
6226 W. Cermak Rd.
Berwyn, IL

Jestliže zamýšlíte prodat majetek, ohodnocuji zdarma v chicagském okolí. Procenta jsou velmi nízká, chcete-li koupit. Volejte 708-484-4800 nebo domů 708-562-7605

PRODÁ SE
Prodám loď - sailboat - za \$25,000 nebo vyměním za auto nebo za "Vacation trailer". Tel. 219-659-0938.

PŘEKLADY

IJK
Translation Service
z češtiny do angličtiny a naopak
☆☆☆
I. J. KOVAR
P.O. Box 313
Riverside, IL 60546
or call
(708) 442-7115

Naše písničky nezahynou
Půlhodinku hudby z naší vlasti vysílá Jerry Jiráček na stanici WCEV 1450 AM každou středu a pátek v 8.05 večer.

Kde možno koupit HLASATEL:

- **Minařik Bakery**
5832 W. Čermák Rd., Cicero
Pouze nedělní
- **Brookfield (Minařik II.) Bakery**
9213 Broadway, Brookfield
Pouze nedělní
- **Austin a Čermák Rd.**
Cicero — stánek
- **Prague Sausage & Delicatessen**
6312 W. Čermák Rd., Berwyn
Pouze nedělní
- **Redakce Hlasatele**
6426 W. Čermák Rd., Berwyn
- **The European Village, Ltd.**
6531 W. Čermák Rd., Berwyn
- **Roh Oak Park & Čermák Rd.**
Berwyn — stánek
- **Čermák Rd. & East Ave.**
Berwyn — stánek
- **26th & Ridgeland**
Berwyn, stánek — nedělní
- **V New Yorku: Candy Store**
1437 - 1st Ave., New York, NY

ZPRÁVY

Týden po tom co Surgeon General Joycelyn Elders volala po možné legalizaci zakázaných drog, byl vydán zatykač na jejího syna kvůli drogám. Starší řekli, že legalizování drog by snížilo míru zločinnosti, a že by vláda uzákonění měla prostudovat. Když byl vydán zatykač, řekli, že podporovala svého syna. Čtyři dny po vydání zatykače nebyl její syn zatčen, a policie v Little Rock v Arkansasu říkala, že neví, jak ho najít, ale jeden reportér dostal jeho telefonní číslo skrze "Information", zavolał ho a mluvil s ním. (Tiskové zprávy)

*
První uspořádané pátrání po tělech postrádaných vojáků z Vietnamské války skončilo. Bylo to první pátrání, uspořádané mezi vládami U.S., Laosu a Vietnamu. Začalo 3. prosince a skončilo minulý týden. Místo, kde byla helikoptéra sestřelena nad Laosem v r. 1970 bylo vyhloubeno, a je v provincii Savannaket v Laosu. Byly nalezeny části těl a helikoptéry. Ve Vietnamu bylo vykopáno tělo v údolí A Shau, západně od Da Nangy. Třetina míst, plánovaných k vykopání, nebyla navštívena kvůli nepříznivému počasí. Další koordinované pátrání je plánováno na 6. ledna ve Vietnamu a na 12. ledna v Laosu, s 80ti Američany a čtyřmi týmy k vykopávání. Kritické exkavačního programu říkají mezi jiným, že s takovým určením času je velmi snadné falšovat důkazy, které budou objeveny. (Z tiskových zpráv)

Havajské ostrovy - Maui - nocleh se snídaní v soukromém domě, dvě oddělené ložnice, studio; domek s 1 ložnicí. \$75-80 za noc pro dva. Bazén, jacuzzi. Volejte 1-808-874-6407 - Eva Villas.

GIVE THE TRADITIONAL CZECH CHRISTMAS GIFT - AN ORIGINAL CZECH ZAJOUSKA (HAT) -

- * 100% Wool- Small, Medium, and Large
- * Burgundy & Black, Rust & Black, or Blue & White
- * Imported from the Czech Republic
- * Immediate delivery for Christmas

Only \$11.95, includes postage & handling
Send to: Hat Czech, 451 Burr Rd. San Antonio, TX 78209

CZECH DISKETTE pro IBM PC, která obsahuje: MACROS pro efektivní vytváření všech českých písmen s háčky, čárkami a kroužky v normálním programu WordPerfect 5.1; přehled 1300 nejlepších českých knih vydaných od r. 1989 do r. 1993 (autor, název, druh knihy, cena, nakladatel, rok vydání); adresy 170 českých nakladatelství; světový adresář 200 českých exilových vydavatelů novin/knih, organizací a byznysů v 15 zemích (plus tel/FAX čísla). Pošlete \$10 na adresu: K. Havel, Box 33006, Brampton, ON, CANADA L6S 3Y0.

SOL-Y-MAR

1306 GULF BLVD., INDIAN ROCKS BEACH, FL. 34635

Nabízíme cottages na krásném Mexickém zálivu, kde můžete strávit dovolenou nebo prázdniny s celou rodinou. Volejte nebo pište: Manager: (adresa shora), tel. 1-813-595-3010.

P.S./WASHINGTON

a weekly column by
U.S. Senator Paul Simon of Illinois

Education A Key To Boosting U.S. Incomes

The Bureau of Labor Statistics reports that the income gap in our nation is growing between those who earn above-average wages and those who earn below-average wages; it is the largest gap our country has had since 1939.

There is a tendency on the part of Democrats to blame former President Reagan's policies for this and it is true that the shift in tax rates has been dramatic (done with many Democratic votes, but not mine); and it is also true that the Republican membership on the National Labor Relations Board has been one of the causes of the low percentage of labor union membership in the United States compared to any other industrial democracy.

The tax rate on the wealthiest Americans dropped from 92 percent in 1952 to 28 percent in 1988 and under the recent deficit reduction package went up to 39.6 percent. The percentage of working men and women who are employed outside of government who belong to labor unions is an amazingly low 11.8 percent, and that has depressed wages. Union workers, on the average, earn more.

But it is also true that if neither of these factors were present, the gap would be growing.

The income of those who are well-educated and well-prepared is slowly climbing - not as much as in some countries, but it is climbing. On the average, the income of those who are not well-educated and not well-prepared for today's and tomorrow's economy is declining.

Those trends are not going to change.

And we have far too many people in our nation who are poorly prepared.

If we want our children and future generations to do better and compete, and if we want today's workers to do better, we will have to invest more in our human resources.

That will mean demanding more of students, having better pay for teachers, along with high standards, and doing something that should be obvious: going to school more days a year.

In Japan, elementary and secondary students go to school 243 days a year; in Germany, 240 days a year; in the United States, 180 days a year.

Can we learn as much in 180

days as they do in one-third more school days? The answer is obvious.

Are they naturally brighter than U.S. students? The answer is no, but they learn more because of the greater emphasis placed on education.

Why do we go to school only 180 days a year? In theory, it is so that our children can go out and harvest the crops. But even in rural areas, that no longer happens much.

If we want to see all of our citizens raise their standard of living, we will have to do a better job on education, both adult education and for our young people.

If we don't face that reality, the United States will not experience the growth of some of our competitors, and the gap in income in our nation between those who are well-prepared and those who are not will continue to grow.

ZPRÁVY

■ **El Salvador**

Vražda četných bývalých partyzánů FMLN v Híjnu v listopadu, nehlášená velkými sdělovacími prostředky, měla destabilizující účinek na politické klima země. Ve většině případů je dávana vina t.zv. četám smrti, avšak místní pozorovatelé se ptají, zdali se FMLN nezbaňuje svých nepoddajných členů v procesu přeměny z vojenské organizace na politickou stranu. Pozorovatelé souhlasí v tom, že je konec bojů a že se zvýší stabilita.

■ **Honduras**

Volby 26. listopadu byly osobně prudké a zatrpklé, což vyvolává možnost armádního zásahu ale zásadně to zlepšilo demokracii v této zemi. Ti dva kandidáti nabízeli malý rozdíl: jeden sliboval, že zruší vojenskou službu, a druhý sliboval výstavbu tisíců domků pro lidi s nízkým příjmem a snížení nezaměstnanosti. Turistika přináší nadále velké sumy zahraničního kapitálu, ale cizí investice otálejí kvůli politické neustálenosti.

STÁLÁ HROZBA SVOBODNÉMU TISKU VE VÝCHODNÍ EVROPĚ

David Rocks Chicago Tribune

5. ledna 1994

Denní Hlasatel 11

PRAHA, Česká Republika - Egon Lánský sám sebe považuje za pravého vlastence, a tak se tedy připravuje riskovat dva roky vězení za prohlášení nějaké pomluvy o svojí zemi.

"Jsem žurnalistou a byl jsem vládním mluvčím, ale tohle je něco, co se mi nelíbí," prohlásil Lánský o novém dvouletém trestu podle nového českého kriminálního zákona za "pomlouvání" vlády, parlamentu, nebo prezidenta.

Plánuje vyzkoušet tento nejasně vyjádřený zákon, který on s mnoha jinými vidí jako vážné omezení svobody tisku.

"Dnešní zákonodárci a vláda nechápu, že ve svobodné společnosti oddanost není k vládě. Oddanost je k svobodné společnosti," řekl Lánský, bývalý velvyslanec k Radě Evropy, nyní politický poradce, a příležitostný žurnalista.

Po celé Východní Evropě svoboda tisku je podobně ohrožovaná. Cenzorové už nečítají skrz žurnalistické stránky s vyškrtováním článků, ale oblastní vláda poukazuje na nedostatek porozumění ve svobodném tisku, obzvláště v elektronickém prostředí.

Na Slovensku žurnalisté jsou požadováni předvést "pravdivý obraz země" a podporovat jednotu národa. V Ukrajině vládní nařízení povoluje deportaci kteréhokoliv cizince, který kritizuje zem. Rumunský parlament uvažuje o zákonu, který by přinesl až pětiletý trest vězení za pomlouvání vlády nebo policie.

Několik nezávislých televizních a radiových stanic v těchto oblastech sice existuje, ale většina vlád považuje státem vlastněné vysílací stanice za jejich privátní panství; ředitelé stanic, kteří se odbočí od linky, jsou okamžitě nahrazeni s manažery, kteří mají větší porozumění.

Vtip, který se vypráví v některých zemích je, že když potřebujete kontaktovat hlavu vysílací stanice, je nejlepší, když mu to faxujete. Když jen pošlete dopis, tak než se ten dopis tam dostane, tak ta osoba už je dávno propuštěná.

Krátce řečeno, nejméně osm hlav vysílacích stanic rezignovalo, nebo byli tento rok propuštěni kvůli nedostatku porozumění vládě. Pět různých Bulharů se vyměnilo za poslední čtyři roky ve státní televizní stanici země, a v Maďarsku tučet spisovatelů, filmářů a herců, požadovalo, aby jejich práce nebyla vysílána, jelikož jeden z jejich nezávislých editorů byl minulého měsíce vyhozen.

"Klíčovým bodem v celé této oblasti je televize a na druhém místě je rádio," řekl Gabor Benesik, generální sekretář Maďarské žurnalistické asociace. "V těchto všech zemích, vládní moc a vládnoucí strany dělají všechno možné, jen aby mohli kontrolovat vysílání."

Tiskové zpravodajství, prozatím, je relativně pevné a neomezené. Pokud se týče svobodného tisku, obavy více méně přicházejí od vlády co by mohly dělat, než od toho, co skutečně dělají.

Ku příkladu v Polsku, zákon, který tam požaduje aby vysíláčky reflektovaly "křesťanské hodnoty" v jejich programech, nebyl vyzkoušen u soudu, a pravděpodobně v dohledné době asi nebude. Český zákon na pomlouvání (pozn. př. ublížení na cti) - totiž ten samý typ zákona, který bývalý disident, a nynější český prezident Václav Havel porušil v letech 1970 a v 1980 a byl za to uvězněný na čtyři roky, nebyl dosud vyzkoušen. A ačkoliv tiskárny a distribuce zůstávají ve vládních rukách ve většině zemí, je málo slyšet něco o záměrných úmyslech o zneužívání této moci.

"Vláda má velkou potenciální moc, kterou nepoužila v psaném tisku," řekl Gyorgyi Kocsis, HVG komentátor, maďarského politického a ekonomického týdeníku.

V mnohých zemích problémy s distribucí, samozřejmě, jsou ve prospěch autority. Hlavní a větší města Východní Evropy podporují tučty deníků a týdeníků, z kterých mnoho je nezávislých, nebo otevřeně protivládních, které dovolují intelektuálům se vybouřit a tím dát vládám důvody na co můžou poukázat, když jsou obviněni z omezení svobodného tisku.

Ku příkladu v Rumunsku neexistuje žádné omezení v živém prostředí tisku, řekl Liviu Man, editor politického týdeníku s jednoduchým jménem "Ne." Ale ubohá distribuce v oblastech zaručuje, že mnoho voličů nemá naprosto přístup k metropolitním novinám, což znamená, že vládou ovládaná televize zůstává efektivním prostředkem politické kontroly.

"Samozřejmě televize není taková jako za vlády Československa, ale stále manipuluje občany," prohlásil Man, s referencí na vládnoucí zeleznou ruku Komunistické strany Nicolae Ceaușesca, který ovládal Rumunsko až do doby jeho popravy během rumunské revoluce v 1989.

Mnozí žurnalisté přiznávají, že jsou částečně sami viní za vládní požadavky kontrolovat tisk. S méně než pětiletou demokratickou vládou za posledního půl století v mnohých zemích, žurnalistické záměry jdou směrem sebecenzury, spíše ku kontroverzi a propagandě, než k faktům. Mnoho východoevropských žurnalistů si myslí, že svoboda tisku znamená, že můžou psát co chtějí bez ohledu na pravdu.

"Naši žurnalisté nebyli dobře trénováni pro pluralistický systém; zpravodajský žurnalistismus v maďarském tisku není," řekl Benesik, hlava Maďarské žurnalistické asociace. "Mínění žurnalistů vyjadřuje přednost před vyšetřováním faktů a zpraco-

váním dokumentů, a s důkladným pokračováním ve vyšetřování věci."

Ironicky, v mnohých zemích, reakce k nadměrné vládní kontrole nad tiskem přináší více regulací - obvyčejně ve formě zákona pro média. To, řekl Koven, evropský zástupce Výboru světového tisku, pravděpodobně povede k pevnější kontrole. Bylo by lepší, řekl, jednoduše prohlásit, že tisk je svobodný, a ponechat některé jiné regulace volnému trhu.

Ačkoliv pokusení ustanovit komplexní zákon pro média je často velice velké - obzvláště, když existuje tradiční zvyk Západní Evropy regulovat tisk zákony, spíše než s konstitučními zárukami pro svobodu tisku. V Albánii vláda se nedávno usnesla na zákonu média, který je ponejvíce založen na rozsahu moci na Západě.

"Zřejmě hledali materiál na Západě, na který by mohli poukázat a říci, 'Proč ne my?'" řekl Koven. "Samozřejmě na Západě demokratické tradice jsou vroubené v aplikacích zákonů jako takových, což není případem v místech, jako je Albánie."

Ale v očích mnoha Východoevropanů je to přesně ten nedostatek demokratické politické tradice, který přináší nutnou potřebu pro tiskový zákon. Maďarský Benesik říká, že politikové se míchají až moc do nezávislého tisku aby jen neměl víc, než nějaké konstituční záruky.

"V této oblasti, přesný zákon je nutný. Bez takového druhu zákona, nic se nevyřeší, a média by se mohla stát nástrojem politických mocí," pravil Benesik.

Jiní jsou v rozporu s tím, že celá debata se projednává s kulturní zaujatostí, a že situace ve Východní Evropě jednoduše nemůže být přirovnávaná k tomu, co je na Západě. Pojem, co vlastně svobodný tisk znamená, se vidí v rozdílu mezi Západní Evropou a Severní Amerikou, a proč tedy Východní Evropa nevytvoří svůj vlastní model?

Do určitého rozsahu mají pravdu, řekl Dawid Waršawski, komentátor polské denní Gazety Wyborcza: kulturní zaujatost existuje, ale v tomto případě by bylo bezpečnější adoptovat cizí zvyky, než se snažit vytvořit něco domácího v oblastech, které se zotavují z totalitární vlády.

"Všechna vysvětlení svobody tisku jsou samozřejmě zakořeněná v západní evropské kultuře, ale existuje jiné východisko?" ptal se Waršawski. "Jakýkoliv pokus redefinovat tato vysvětlení skončí v omezení, tak je lépe pracovat s něčím, co by nemuselo být celkově z mého kulturního pozadí, ale co by zaručovalo má práva."

Přeložil Carl Hodek

ZLÍ LIDÉ VLÁDNOU TAM, KDE DOBRÍ LIDÉ NIC NEDĚLAJÍ

Carl Hodek

Po přečtení a přeložení tohoto článku se člověk musí zamyslet, jak daleko ti "noví" vládci tam doma půjdou s omezením svobodného tisku či správně řečeno, s omezením svobody. Autor tohoto článku, David Rocks, zřejmě důkladně věci nevyšetřuje jak by měl, a nejde k těm pravým informačním pramenům v naší staré vlasti. Nachází se tudíž mezi těmi žurnalisty, o kterých se jeho článek zmiňuje, tzn., že jeho či mineni zahraničního editora Chicago Tribune je šablonou "politické korektnosti, tedy - sebecenzurou.

Autor se jen trochu dotýká Václava Havla a naprosto vyuechává pravé příčiny k duvodům nových zákonů k omezení svobodného tisku. Správně poukazuje na rozdíl mezi Západní Evropou, řekl bych mimo Anglie, a Severní Amerikou, s kterou se svoboda tisku vůbec nemůže přirovnávat. Je vidět, že starý ko-

Pokračování na str. 12

munismus je naživu jako rakovina, které se svět, jak se zdá, nemůže zbavit. Toto tento americký novinář asi nevidí, nebo nechce vidět, a když, tak o tom nemůže psát. Proč? Američtí poplatníci by byli překvapeni, že jejich dolárky nyní podporují vlastně starý komunistický socialismus! Toto uveřejňovat v levém žurnalistickém tisku je velké ne - ne!

Lidé tam doma si musí uvědomit, že vláda je pro ně, a ne naopak! Prezident s celou jeho vládou patří veřejnosti a jestliže on, nebo ti ostatní pohádkoví vládcí mají idiotské či pitomé nápady, nebo se chovají jako oslové, tak tisk má plné právo je tak označit. Tolikrát je Dennímu Hlasateli vyčítáno to nebo ono, a že my bychom nemohli něco takového psát o našem prezidentovi a vládě. Tito lidé zřejmě neumí anglicky a nečtou plně americký tisk. Nenulvím zde ovšem o New York Times, Washington Post, Los Angeles Times, nebo Havlův Československý týdeník vydávaný panem Biskem a spol. v New Yorku. Tyto "plátky" píšou s politickou korektností, bojí se svého stínu a pravda je pro ně něco vedlejšího. Patolizalství má přednost!

Komunisté s jejich taktickými plány jsou v plném proudu s novým zákonem omezit svobodu tisku, ať je to v havlo-klausomučičácké republice, ve walesovském Polsku, nebo v jiném východoevropském státu. Používám osobně slova komunisté, jelikož pravý komunistů nikdy svůj konečný cíl, lže a krade nadále. Kdybych já neměl v tomto pravdu, ať se mi to někdo pokusí zvrátit s potřebnými důkazy. Jejich krivý úsměv moji nenávisť vůči komunismu nikdo nezmění. Jako se říkalo za Hitlera: dobrý Nacista jen ten, který je dva metry pod zemí. S komunistou bych chtěl přidat dva metry víc s metrčkem kamennů navrch! Kde je pan Bisek a spol. s jeho pobočníkem Fuchsem s protivládním protestem? Slyší čtenáři Československého týdeníku to ticho?

Zdá se, jako by tam doma naši lidé ztratili tu pravou touhu a odvahu pro skutečnou svobodu a přijímají pokorně jako opice banány, a jsou spokojeni žít nadále v zoologické zahradě či v banánové republice (viz oxfordský slovník anglického jazyka), z které sem tak můžou vylétnout s povolením nových dozorců. Klec je pro ně jaksi doživotním zabezpečením.

Zvykli si zřejmě za těch 10 let na to pohodlí, a že za ně mys-

lí teď ten divadelní dramatik. Zvykli si na toho "hodného" prezidenta natolik, že ani nevidí, nebo nechtějí vidět, kam je vede. Nestáčí jim, že jen "tři" lidé z počtu 15 milionů "bývalé" republiky roztrhli Masarykovo Československo bez jakéhokoliv referenda! Nejsou to teď opět ti samí, kteří se otáčejí s prosbou vstoupit do něčeho, čemu se tam říká "Evropské společenství" či snad nyní Evropská Unie?

Zdá se, že občané věří té listopadové pohádce Václava a Václava, kteří přišli s nápadem: rozdělil, odhodil a získal v budoucnu - co? Nějakého bruselského diktátora, který voní kolínskou a kterého jsou ochotni poslouchat?

Svobodný tisk má nejen povinnost, ale zodpovědnost říci lidem pravdu.

Svobodný tisk nemá, a nesmí, být nějakým poslušným pudlíkem vlády, obzvláště té vlády, která zamítá pravdu a spravedlnost.

Pravé tradice svobodných západních národů nejsou postavené na pilířích lži a nespravedlnosti.

Myslí si snad pan Havel Václav von Jedný, že ta jeho stálá podpora těchto dvou nemravností na věčnost ujde pozornosti strážců svobody, tj. tisku?

Chtěl bych ukončit můj článek s výjimkou z rozhovoru s Janem Masarykem o Anglii: "Je to šťastná země, náramně šťastná. Tady můžete jít po ulici a křičet: Chamberlain je vůl. Nikdo si vás ani nevšimne. Většina lidí bude s vámi souhlasit. Někteří nebudou souhlasit, ale nikomu nenapadne pochybovat o vašem právu na to, abyste řekl, co si myslíte. Tady, kamaráde, můžete vyzývat veřejně ministerského předsedu, aby vám políbil ..... nejvyšší k vám přijde policajt a požádá vás: Pane, přestante laskavě mluvit o ..... tamlé jsou malé děti.

Svoboda v každodenním životě, na tom záleží. Totalitáři nezabývají národy jenom politické samostatnosti, nejhorší je, že okrádají lidi o osobní svobodu. Masíte dýchat pěkně na jejich komando. Eins - vdechnout, zwei - vydechnout.

KDYŽ SI VÁM NELIBÍ JEJICH VZDUCH, NEBO TEMPO, POMŮŽOU VÁM, ABYSTE NEDÝCHALI VŮBEC!

JÁ JSEM MÍRNÝ JAKO OVIČKA, ALE JAK MI NĚKDO ŘEKNE, ŽE OD TĚDKA MUSÍM BUČET BŮ, BU MÍSTO BĚ, BĚ, ZAČNU KOPAT KOLEM SEBE.....

Zprávy ZE SVĚTA

Druhé kolo neklidu mezi rolníky postihlo Čínu v říjnu a listopadu, bylo právě hlášeno. První kolo se událo v květnu 1992, kdy 10,000 zemědělců se vzbouřilo v Renshou County. Problém korupce v oficiálních kruzích způsobil povstání v Anhui, kde policie chránila korumpovaného úředníka a při tom zastřelila jednu ženu a zranila muže. V listopadu 2,500 venkovanů v provincii Shaanxi zaútočilo na kancelářskou budovu komunistické strany v okresech Yangxian, Chenggu Xixiansu, a srazili se s policií v dalším dnu a Yangxianu. 5. listopadu 5,500 sedláků si protlačilo cestu do vlaku, jedoucího do Hanzhoungu a snažilo se tam provést protest. Policie vlak zastavila a 60 jich bylo zatčeno. (Intelligence Digest).

Irán možná odloží o 12 měsíců zavedení svého dalšího pětiletého plánu po skončení nynějšího. Získává 85% své hotovosti z exportu surového oleje, a v r. 1993 ceny klesly o 30%.

Kabinet presidenta Rafsanjaniho začal v listopadu debatovat o novém plánu. Vidí, že nemůže dosáhnout očekávaného příjmu \$77.6 bilionu. První plán počítal s politikou volného trhu, která byla diskreditována, když zahraniční dluh dosáhl 8 bilionů. To by mohlo vysvětlit snahu Rafsanjaniho zmenšit izolovanost Iránu "opravením plotů" s Egyptem, přes silnou opozici iránského duchovenstva.

Itálie má stáhnout ze Somálska svých 2,400 vojáků ke konci března. Italští vojáci a jejich vůdcové

byli kontroverzními členy mise UN k udržování míru kvůli tomu, že nebyli ochotni bojovat nebo podporovat jiné kontingenty. Nicméně byla jejich přítomnost v centru celé mise. Spojené státy, které budou pryč 31. března a UN se přičinily o to, aby Itálie zůstala nadále. (Tiskové zprávy)

HAKL

Kdo prodělal v poválečném období vojnu v československé armádě jistě si vzpomene na tato obrněná vozidla, pozůstatek po německé armádě, která byla postrachem nejenom vojáků, ale i okolí. Byly to spíše mučičí bedny, než bojové vozidlo. V horkém létě se měnily v rozpálenou pec s nedýchatelným ovzduším, v zimě v obrněnou lednici. Každá porucha motoru uváděla řidiče v zoufalství. Nejenom že nebyly náhradní díly, ale k ničemu se člověk nemohl dostat. O tom, jaký to byl žrout paliva, ani nemluvě. Když se tato obluda rozjela, bylo dost těžké ji zvládnout. Nejdříve na zatažení řídicích pák (rajčáků) nereagovala a pak se náhle začala točit na místě. Nebylo při výjezdech ničím neobvyklým, že za sebou nechávala poražené sloupky a ploty a otočil-li se s ní řidič někde na trávníku, zůstalo tam zorané kolo, na které se již mohly jen vysazovat kytičky. Ještě štěstí, že se tyto obrněné obludy brzy rozpadly a byly z armády vyřazeny.

Tato obrněná potvora však není tak docela minulostí. Zdá se, že opět vyjela na scénu v nové podobě. Dnes je to "Ha-Kl". Duo Havel - Klaus. Stejně neovladatelné a ničivé. Také dokáže mnohé občany "rozpálit do běla, nebo zmrazit". Mízely-li v útrokách trofejních Haklů desítky litrů paliva a

maziv, mizí pod rukama současného dueta peníze národa.. Dokázali Hakl zorat kolo pro kytičky, ti dnešní zorají mnohonásobně více. A navíc v jejich oraništi nikdy ani trávička nevyroste. Je na čase dát i ty současné Ha-Kly do šrotu! Již toho zdemolovali dost.

Jaronír Thuma, Praha

Úhel pohledu

PŘEDMLUVA

Záleží na tom, jak a odkud se člověk na věc dívá. To je ten úhel pohledu, který mám v nadpisu na mysli. — Většina neshod mezi lidmi by ani nevznikla, kdybychom vzájemně respektovali úhel pohledu — pochopitelně pokud by se to obešlo bez vlastní újmy.

Újmu spíš trpíme, když nemá-

me žádoucí úhel pohledu na běžné věci, jako jsou příroda, bližní a vůbec život.

Je dobře, když se člověk někdy zahledí na své okolí chápajícím pohledem, jak jsem se o to snažil v Momentkách z ráje, nebo s dětskou filosofií jako v Dospělých hovorech či dokonce očima okouzleného blázna.

Zmíněná technika úteků z tak zvané normalnosti je dle mého názoru účinnější, než nám přechotně nabízí v různých provedeních moderní doba.

Úhel pohledu je i filosofie, pro niž má vlohy každý člověk, ať vzdělaný či nikoliv, a nemůže se tedy vymlouvat... že nevěděl, neviděl, neznal.

Úhel pohledu současně značí vyrovnání se se skutečností, které bychom ve vlastním zájmu neměli přehlížet.

Jan Klimeš

CENY DO EVROPY: Nov. od \$628.00

- PRAHA - Sept., Oct. \$659.00
- PRAHA - Nov., Dec. \$628.00
- VÍDEŇ..... \$649.00
- FRANKFURT \$549.00
- MNICHOV \$599.00
- ŘÍM \$679.00
- PAŘÍŽ \$549.00
- LONDÝN..... \$459.00
- Pro návštěvníky z České a Slovenské republiky do 1 měsíce pobytu \$599.00

Lodní zájezdy (cruises) za velké slevy:
2 osoby za cenu pro jednu osobu.

ZAVOLEJTE NEBO NAPIŠTE O PODROBNÉ INFORMACE

WEBER TRAVEL AGENCY, Inc.

6805 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, ILLINOIS 60402

Telefon: 708-749-1333 — 1-800-886-7012

FAX 708-749-1350